قارئین سی گزارش اے کہ اس آن لائن اخبار دی ترسیل سوشل میڈیا تے کرُن

لے کے ناں میں سوہنڑے رب دا کراں کلام بیان (القرآن)

WEEKLY HINDKOWAN PESHAWAR

مدیر: محمد نعمان قیوم

مدیرِ منتظم محمد ضیاء الدین

ہفت روزہ

پشور

ہندکووان

گندھارا ہندکو بورڈ دے تحت چھپڑیں والا پہلا ہندکو ہفت روزہ اخبار

پاکستان دی ہندآریائی زباناں ہندکو، پنجابی، سرائیکی، گوجری، سندھی، پہاڑی تے دیگر زباناں دا اخبار

جلد: 8 | جمعرات 14 مئی 2026 | شمارہ: 404

hindkowanweekly@gmail.com

ہندکو زبان دے قدیم و جدید شعراء دا کلام "برنگ خطاطی"

گندھارا ہندکو بورڈ تے اکیڈمی دے تحت نامور شعراء دا کلام خطاطی دے انداز اچ لیانڑیں دے کم دا آغاز کردتا گیاوے

پشور (ہندکووان نیوز) ہندکو زبان دے قدیم تے جدید شعراء دا حرفیاں تے مشتمل کلام "برنگ خطاطی" منظر عام تے لیانڑیں دا کم شروع ہو چکاوے تے اس منصوبے تے وطن عزیز دے نامور خطاط مسلم جاوید پئے کم کردے ؤن۔ یاد رہوے کہ مسلم جاوید روزنامہ "انجام" موجودہ "روزنامہ مشرق" تے دیگر مقامی اخبارات دے وچ مختلف عہدیاں تے اپڑی خدمات سرانجام دے چکے ؤن، تے اس سی پہلے بی اُناں نے ہندکو زبان دے نامور صوفی شاعر احمد علی سائیں دے سارے کلام نُوں فل سائز دے چارٹاں دے اُتے رنگا رنگ نقاشی تے خوبصورت انداز اچ خطاطی دے جوہر دکھا چکے ؤن۔ اے ہندکو زبان دی تاریخ اچ پہلی دفعہ ہویا وے کہ سائیں احمد علی دا مکمل کلام خطاطی دے رنگ اچ محفوظ کیتا جا چکاوے تے اعزاز بی گندھارا ہندکو اکیڈمی نُوں ملاوے۔ مذکورہ کم دی نگرانی گندھارا ہندکو بورڈ دے جنرل سیکرٹری تے گندھارا ہندکو اکیڈمی دے چیف ایگزیکٹیو کمیٹی محمد ضیاء الدین ہونڑاں کردے پئین۔ عنقریب اے کلام اکٹھا کر کے اس نُوں کتابی صورت اچ منظر عام تے لیائیا جاسی۔ اُمید اے علمی و ادبی حلقیاں اچ گندھارا دی اس کاوش نُوں پسند کیتا جاسی۔

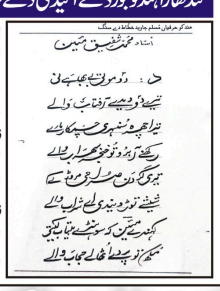

"گندھارا" صوبے دیاں ساریاں زباناں دی اکیڈمی

ہندکو سمیت ساریاں زباناں دے تحفظ دے حوالے نال 2015 اچ قائم ہونڑے ولی گندھارا ہندکو اکیڈمی گزشتہ 3 سالاں سی خیبر پختونخوا حکومت دی طرف سی فنڈز دی عدم فراہمی دی وجہ نال شدید مالی بحران دا شکار اے

پشور (ہندکووان نیوز) گندھارا ہندکو بورڈ پشاور دے جنرل سیکرٹری محمد ضیاء الدین نے اپڑے اک بیان اچ کہیا کہ گندھارا ہندکو بورڈ دے تحت قائم گندھارا ہندکو اکیڈمی گزشتہ 10 سالاں سی ہندکو سمیت صوبے اچ بولی جانڑے ولی زباناں دی ترقی و ترویج وے کم کردی پئی اے جناں اچ خیبر پختونخوا اچ بولی جانڑے والی زباناں ہندکو، پشتو، گوجری، کوہستانی، کھوار، دمیلی، اشوجو، کالکوٹی، گواربتی تے یدغا شامل اُن۔ اسی طراں پنجاب اچ بولی جانڑے ولی زباناں پنجابی، سرائیکی، پوٹھوہاری، سندھ اچ سندھی، اردو، بلوچستان اچ بلوچی، براہوی، پشتو، گلگت بلتستان اچ شینا، بلتی، واخی تے آزاد کشمیر اچ بولی جانڑے ولی زباناں کشمیری پہاڑی تے ہندکو شامل اُن۔ گندھارا ہندکو اکیڈمی دے تحت نہ صرف 7 عالمی ہندکو کانفرنساں دا کامیاب انعقاد ہویا بلکہ 9 علاقائی زباناں دی کانفرنساں بی منعقد ہوئیاں جناں اچ مذکورہ تمام زباناں نال تعلق رکھڑیں ولے محققین نے اپڑے مقالہ جات پیش کیتے، گندھارا ہندکو اکیڈمی نے اناں مقالیاں نُوں اپڑے کہول محفوظ کیتا تے کتابی شکل اچ شائع بی کیتا۔ اس دے علاوہ گندھارا ہندکو اکیڈمی دے تحت مختلف زباناں دے 15 سی زیادہ رسالے بی شائع ہوندے پئے ؤن جناں دی نہ صرف علاقائی بلکہ قومی تے بین الاقوامی سطح تے بی بھرپور پذیرائی ہوندی پئی اے۔ اکادمی ادبیات پاکستان دے سابقہ چیئرمین ڈاکٹر یوسف خشک نے اپڑے دورۂ گندھارا ہندکو اکیڈمی پشاور دے موقع تے گندھارا دی کارکردگی نُوں سراہندے ہوئے اس نُوں اسٹیٹ آف دی آرٹ اکیڈمی قرار دتا ایا۔ اکادمی ادبیات پاکستان دی طرف سی گندھارا ہندکو بورڈ نُوں سالانہ گرانٹ بی مل دی پئی اے۔ محمد ضیاء الدین نے کہیا کہ خیبر پختونخوا حکومت دی طرف سی گزشتہ 3 سالاں سی فنڈز دی فراہمی دا سلسلہ روک دتا گیاوے جس دی وجہ نال گندھارا ہندکو اکیڈمی شدید مالی بحران دا شکار اے۔ اُناں نے وزیر اعلیٰ خیبر پختونخوا سی اپیل کیتی کہ اوہ اس سلسلے اچ ذاتی دلچسپی لیندے ہوئے اپڑے صوابدیدی فنڈز چو گندھارا ہندکو بورڈ نُوں فنڈ فراہم کرُن تا کہ زباناں دے تحفظ تے ترقی دا مشن جاری و ساری رہوے۔

پروفیسر ممتاز حیدر دی ہندکو تصنیف "ہزارہ تے تحریکِ پاکستان" دی رونمائی

مہمانِ خصوصی پروفیسر ملک ناصر داؤد ائے، مذکورہ تصنیف ہندکو زبان و ادب دے فروغ اچ بی سنگِ میل ثابت ہوسی، مقررین دا خطاب

ایبٹ آباد (نمائندہ ہندکووان) معروف ماہرِ تعلیم پروفیسر ممتاز حیدر دی ہندکو زبان اچ تصنیف "ہزارہ تے تحریکِ پاکستان" دی پروقار تقریب رونمائی اباسین آرٹس کونسل ایبٹ آباد اچ منعقد ہوئی، جس اچ علمی و ادبی حلقیاں دی وڈی تعداد نے شرکت کیتی۔ تقریب دی صدارت رکنِ صوبائی اسمبلی آمنہ سردار نے کیتی، جد کہ نظامت دے فرائض عبدالوحید بسمل نے انجام دتے۔ مہمانِ خصوصی پروفیسر ملک ناصر داؤد ائے، جد کہ مہمانانِ اعزاز اچ ایاز خان جدون، کاشف ملک تے نوید قریشی شامل ائے۔ تقریب سی خطاب کردے ہوئے ڈاکٹر قمر زمان تے پروفیسر رحمان ساحل نے کتاب دے مختلف پہلوؤاں تے روشنی پاندے ہوئے اس نُوں ہزارہ دی تاریخ تے تحریکِ پاکستان اچ اس دے کردار تے اک اہم تحقیقی اضافہ قرار دتا۔ مقررین نے کہیا کہ اے تصنیف ہندکو زبان و ادب دے فروغ اچ بی سنگِ میل ثابت ہوسی۔ اس موقع تے کاشف ملک تے پروفیسر ناصر داؤد نے بی اپڑے خیالات دا اظہار کیتا۔ تقریب اچ ہزارہ بھر سی ممتاز علمی و ادبی شخصیات نے شرکت کیتی تے ہال حاضرین نال کھچا کھچ پہڑا رہیا۔ نمایاں شرکاء اچ ڈاکٹر منصف خان سحاب، نزیر اعوان، ڈاکٹر شیر دل، اعجاز مدنی جدون، اختر نعیم، اعجاز انجم، ملک جمشید، احمد ریاض، سہیل صمیم، محمد ظہیر تنولی، محمودہ چوہدری، سید عاشق حسین شاہ اور عظیم ناشاد شامل ائے۔ اس موقع تے اصلاحی جماعت دے ضلعی امیر محمد اشراق تے اناں دی ٹیم نے بی شرکت کیتی۔ تقریب دے اختتام تے مقررین نے اس عزم دا اظہار کیتا کہ ہندکو زبان تے ہزارہ دی تاریخ دے فروغ وسے ایسی علمی و تحقیقی کاوشاں دا سلسلہ جاری رکھا جاسی۔

ایبٹ آباد، کتاب دی تقریب رونمائی سی مقررین خطاب پئے کردین، دوسرے پاسے صاحب کتاب بی سٹیج تے بیٹھے ہوئین، جد کہ تقریب دے شرکاء دا گروپ فوٹو

گندھارا ہندکو اکیڈمی سوشل میڈیا تے سرگرم

گندھارا ہندکو اکیڈمی دے تحت تیار ہونڑیں ولے اخبار، رسالیاں تے دیگر سرگرمیاں نُوں عوام دی آگاہی وسے سوشل میڈیا تے شیئر کیتا جانداوے

پشور (ہندکووان نیوز) جدید دور دے تقاضیاں نُوں مدنظر رکھدے ہوئے گندھارا ہندکو اکیڈمی پشاور نہ صرف پرنٹ میڈیا بلکہ سوشل میڈیا دے اُتے بی بہت زیادہ سرگرم اے۔ سوشل میڈیا دی مختلف ایپس تے ویب سائٹس اُتے گندھارا ہندکو اکیڈمی دی مختلف سرگرمیاں تے کارکردگی دے حوالے نال خبراں وخت دے نال نال شیئر کیتی جاندیان، مثلاً فیس بک، یوٹیوب، ٹوئٹر تے واٹس ایپ دے ذریعے لوکاں نُوں پجوائی جاندیان، اناں لوکاں دی طرف سی گندھارا ہندکو اکیڈمی دی سرگرمیاں نُوں سراہیا جانداوے، گندھارا ہندکو بورڈ دے جنرل سیکرٹری محمد ضیاء الدین دی ہدایت دے مطابق گندھارا ہندکو اکیڈمی دی سرگرمیاں نُوں شیئر کرنے دا سلسلہ جاری و ساری اے تا کہ عوام الناس نُوں گندھارا ہندکو اکیڈمی دی کارکردگی تے خدمات دا نال نال پتہ چل دا جاوے۔

گندھارا نیوز دا 26 واں شمارہ

پشور (ہندکووان نیوز) گندھارا ہندکو بورڈ تے گندھارا ہندکو اکیڈمی دے تحت تیار ہونڑیں والے انگریزی مجلّے "گندھارا نیوز" دے 26 ویں شمارے تے کم دا آغاز کردتا گیاوے۔

گندھارا دی مختلف سرگرمیاں دی علمی و ادبی حلقیاں اچ پذیرائی

پشور (ہندکووان نیوز) گندھارا ہندکو اکیڈمی اچ "ہندکووان" اخبار دی اشاعت دے نال نال دیگر علمی و ادبی سرگرمیاں بی وخت دے نال نال سرانجام دتی جاندیان، جناں دی علمی و ادبی حلقیاں دی طرف سی بھرپور پذیرائی کیتی جاندی اے۔ گندھارا ہندکو اکیڈمی دی سرگرمیاں نُوں وخت دے نال نال سوشل میڈیا دے مختلف پلیٹ فارمز تے شیئر کیتا جانداوے۔

ڈاکٹر ظہور احمد اعوان دے تھیسز نُوں کتابی صورت دے دتی گئی

پشور (ہندکووان نیوز) گندھارا ہندکو اکیڈمی دے چیف ایگزیکٹیو کمیٹی محمد ضیاء الدین دی ہدایت دے مطابق گندھارا ہندکو اکیڈمی دے ڈائریکٹر ڈاکٹر محمد عادل، ریسرچ ایسوسی ایٹ علی اویس خیال، محمد نعمان قیوم تے ریسرچ اسسٹنٹ بلال احمد نے گندھارا ہندکو بورڈ دے بانی چیئرمین ڈاکٹر ظہور احمد اعوان دے تھیسز دی کمپوزنگ تے پروف ریڈنگ مکمل کرلتی اے۔ تھیسز نُوں کتابی صورت اچ بی ٹہال دتا گیا وے۔ جس دے 700 سی زیادہ صفحات بنڑے ؤن۔ عنقریب اے کتاب چھپ کے منظر عام تے آ جاسی جیہڑی محققین وسے مفید ثابت ہوسی۔

"مضامین رفتہ گزشتہ" کتاب دی سیٹنگ دا کم جاری

پشور (ہندکووان نیوز) گندھارا ہندکو اکیڈمی دے تحت ڈاکٹر ظہور احمد اعوان دی کتاب "مضامین رفتہ گزشتہ" دی ڈبل فرمے اچ سیٹنگ دا کم جاری اے۔ ہونڑ تک 300 سی زیادہ صفحات فرمے اچ لگا دتے گئے ؤن۔ اس تے کم گندھارا ہندکو اکیڈمی دے ریسرچ ایسوسی ایٹ محمد نعمان قیوم پئے کردین۔

سعید اشعر دی کالماں دی کتاب تے کم جاری

پشور (ہندکووان نیوز) ہری پور نال تعلق رکھڑیں والے نامور شاعر، ادیب، محقق تے ہندکووان اخبار دے کالم نگار سعید اشعر دے کالماں دے مجموعے تے کم دا آغاز کردتا گیاوے۔ گندھارا ہندکو بورڈ دے جنرل سیکرٹری محمد ضیاء الدین دی ہدایت تے گندھارا ہندکو اکیڈمی دے ریسرچ اسسٹنٹ نے مذکورہ کتاب تے کم شروع کردتاوے عنقریب اے کم مکمل ہو جاسی۔

"کشمیر انتقادہ" کتاب دی سافٹ فارم اچ انڈکسنگ مکمل

پشور (ہندکووان نیوز) گندھارا ہندکو بورڈ دے بانی چیئرمین ڈاکٹر ظہور احمد اعوان دی کتاب "کشمیر انتقادہ" دی سافٹ فارم اچ انڈکسنگ مکمل کرلتی گئی اے۔ مذکورہ کتاب دی ہارڈ فارم اچ انڈکسنگ ڈاکٹر محمد عادل نے کیتی ائی جد کہ اس دے بعد سافٹ اچ انڈکسنگ دا کم گندھارا ہندکو اکیڈمی دے ریسرچ اسسٹنٹ بلال احمد نے مکمل کرلتاوے۔

پروفیسر ڈاکٹر
عدنان محمود گل
ایم بی بی ایس، ڈپ کارڈ
ایم ڈی (کارڈیالوجی)
ماہر امراضِ قلب
نشتر آباد روڈ بالمقابل الخدمت ہسپتال پشاور
091-2217260

کاروباری حضرات سی گزارش

گندھارا ہندکو بورڈ پشور دے تحت تیار ہونڑے والا واحد آن لائن ہفتہ وار ہندکو اخبار "ہندکووان" نُوں حکومت پاکستان دی طرف سی باقاعدہ ڈیکلریشن ملی ہوئی اے۔ "ہندکووان" اخبار نہ صرف پشور بلکہ اندرون تے بیرون ملک بی بذریعہ واٹس ایپ 2000 سی زیادہ لوکاں نُوں پجوایا جاندا وے۔ اس اخبار اچ نہ صرف گندھارا ہندکو اکیڈمی دی مختلف سرگرمیاں دے حوالے نال خبراں تے تصویراں شامل کیتیاں جاندیان بلکہ سیاسی، سماجی، ادبی تے علاقائی مسئلے تے مسائل دے حوالے نال بی خبراں تے کالماں نُوں اس اخبار دی زینت بنڑایا جانداوے۔

کاروباری حضرات سی گزارش اے کہ اپڑے کاروبار دی آن لائن تشہیر وسے تے دنیا دے کونے کونے اچ پہنچانڑیں وسے "ہندکووان" اخبار اچ اپڑا حصہ پاؤ تے سانُوں اپڑی خبراں تے اشتہارات پجواؤ، "ہندکووان" اخبار اچ تواڈے اشتہارات انتہائی مناسب قیمت اچ مہینے اچ 4 واری اخبار دے صفحات اچ 4 کلر اچ لگائے جاسُن۔

اپڑی خبراں تے اشتہارات دے حوالے نال مزید تفصیل جانڑنے وسے درج ذیل واٹس ایپ نمبر تے رابطہ کرو تے ہندکووان اخبار دا حصہ بنڑو۔

محمد نعمان قیوم 0314-9048111

ہما
بیوٹی پارلر
صرف لیڈیز کیلئے
فیشل
ویکسنگ
تھریڈنگ
برائیڈل میک اپ
پارٹی میک اپ
کٹنگ
سکن کیئر
سکن پالش
176 گلی نمبر 15 گلبہار نمبر 2 پشاور شہر

Fayva
strich COLLECTION
Shop # 423 Near Takhto Masjid Saddar Road Peshawar Cantt
00923469111981
احسان الٰہی جیولرز
آپکا گولڈ بغیر کٹنگ وزن کرنی جیولری آرڈر پر تیار کرنے اور نئے اور پرانے زیورات کی خرید و فروخت بھی کی جاتی ہے
محمد مدثر احسان - عبدالمنعم احسان
274 ٹیپو سلطان روڈ گولڈ سنٹر صدر پشاور کینٹ
0333/0321-9111981 - 0330-5270262

PAGE-2

ہفت روزہ ہندکووان پشاور

Languages of Jammu & Kashmir

Part-III

Mian karim-Ullah Qureshi Karnahi

The treasure of *Pahari* language all that was written in Sharda script in poetry and prose was destroyed because of the tragedies that occurred in time to time. Sharda script is also known as *Tundey Mundey* being used by Hindu businessmen. In shape of classical literature of Pahari mathnavi *Saif-ul-malook* of *Mian Mohammed Bakhash*, *Ahwal-ul-Akhirat* and *Qissa-sul-mukhseneen* of *Molvi Dilpazeer* and some other books comprising on poetry are of great importance. Whereas, in latest and famous literature there are hundreds of books in Pahari, published in government and private sector in both the parts of the State i.e. occupied and free. In occupied Kashmir the Academy of Art, Culture and Languages has undertaken the development work of Pahari language since 1st August 1978, the day of establishment of its Pahari section. Among important Pahari books of the academy are *Asta Adab*, an anthology, quarterly *Sheeraza* and some special numbers such as *Mian Mohammed Bakhsh number, Prem Chand number, Lalded number, Nanga Baji number, Babaji Larvi number* and *Sher-e-Kashmir number.* All the Pahari sounds except its *retroflex* nasal sound can easily be written in *Persian* script. For *retroflex* sound the Pahari's have adopted the sound (alphabet) invented by *Saraiki* scholars. This particular sound is common in Saraiki, Punjabi, Hindko, Pothohari and Gojri language. In addition to the *retroflex* nasal sound, seventeen semi-aspirates and one semi-nasal sound has also been invented in Pahari. These semi-aspirates and semi-nasal sound too is existing in the phonology of above mentioned languages, but, except a few, their speaker's like Pahari speakers are not serious about the adoption of these sounds. Including all these newly invented sounds (alphabets) the consonants of Pahari reach to **66** and its vowels are **19**, equal to the vowels of Hindi language. As far Pahari's sound system is concerned, it has very close relations with Hindko, Punjabi, Saraiki, Pothohari, Gojri and Dogri. But, the Dogri differs from Pahari because of its *Deve-Nagri* Script.

Dogri:

Dogri is being spoken in three districts of Jammu province i.e. *Jammu, Udham pure* and *Kathoa.* Dogri also falls under Indo-Aryan dynasty of languages. According to most linguists Dogri is very close to Pahari**.** A famous Dogri scholar and linguist *Ramesh Chandra Dogra* writes that:

> "According to language hand book on mother languages, Dogri and Kangri dialects show much closeness to Western Pahari and it may be more appropriate to consider Dogri and Kangri as a combined sub-groups of dialects in the Western Pahari region. However, this position needs verification."*(2)*

Dogri speakers because of their language Dogri are called *Dogras.* Dogri language is very rich in both classic and latest literature. Among its classic literature, the poetry of one *Lala Ram Dhan* passed in early twentieth century is of a great importance. Hundreds of books and journals are published in Dogri in government and private sector. Among the books published in government sector anthology *Sada Adab* and bi-monthly *Sheeraza* are known as notable publications of the Academy of Art, Culture and Languages, Srinagar Jammu.

The main difference other than its script in between Dogri and other languages i.e. Pahari, Punjabi, Hindko, Pothohari and Saraiki is its manner of articulation, which separates it from above mentioned languages.

Gojri:

Gojri is the language of *Gujjar* and *Bakkarwaal* tribes of Jammu and Kashmir. Gojri too falls under Indo-Aryan dynasty of languages and its speakers claim that it is second large language of the state. But, this claim of their, is debatable. Gojri like Kashmiri, Pahari and some other languages of Jammu and Kashmir is also included in **eighteen** national languages of Pakistan. Gojri like Pahari is also being spoken outside the state and because of its ancient literature called *Daccani Urdu* it is known as one of the oldest languages of the state.

Gojri like Pahari, Kashmiri and some other languages is also being written in Persian script and number of its consonants according to the research of this writer is equal to Pahari i.e. **66**, but according to a prominent Gojri scholar *Dr. Sabir Afaaqi* who according to some *Gujjar* scholars was an authority on Gojri language, Gojri consonants are **52** and vowels according to him are 9. Anyhow, Gojri scholars have not reached to final decision in this respect. There is great similarity in between Gojri and Pahari with regards to their *retroflex* nasal sounds, *retroflex* sounds and *semi-aspirate* sounds. Signs (alphabets) for *retroflex* and *retroflex* nasal sounds have been invented and introduced. But, the **17** *semi-aspirates* are not introduced in Gojri, so far.

Gojri according to *Dr.Grierson* belongs to *Meos tribes* and to some extent it is similar to *Mewati* language. According to *Grierson* the ethnologist in spite of a long research could not have traced the homeland of *Meos. Grierson's* version with respect to Gojri language is as under:

> "Putting the linguistic position of Gojri in its broadest terms, we may say that it is related to the dialects of *East Central Rajputana* and that its closest relative is *Mehwati*."*(6)*

Printing and publication work in Gojri is being carried out in Jammu and Kashmir, both in government and private sector and hundreds of books on different subjects in prose and poetry have been brought out since 1978, the day when Gojri section was established in the Academy of Art, Culture and Languages, Srinagar. In addition to many special numbers anthology *Maharo Adab* and quarterly *Sheeraza* are the main Gojri publications of the said academy

To be continued

گوشہ ادب

منظوم ہندکو ترجمہ قرآن پاک

سورہ بقرہ
آیت نمبر 132

نصیحت کیتی ابراہیم
دین اسلام دی پتراں نوں
یعقوب بھی نصیحت کیتی
اسلام دی پُتراں آپڑے آں نوں
تلقین کیتی قائم رہنڑاں
ساری عمر مرگ تکل
مرنا تا مسلمان مرنا
بیڑا تواڈا پار ہو جاسی

-،-،-،

سورہ بقرہ
آیت نمبر 140

تسی کہندے کہ ابراہیم
اسماعیل اسحاق یعقوب
تے اناں دیاں اولاداں
یہودی تے نصرانی اُن
پچھو تسی اناں سی اے
اللہ بہتر جانڑ داوے کہ
تسی خبر زیادہ رکھ دے
ظالم بے شک لوک او تسی
گواہی سی تسی چھپ دے او
اصل گلاں چھپاندے او
اللہ سی چھپا کجھ بی نئیں
جو کر دے او رب جانڑ دا وے

-،-،-،-،-،

اُردو ڈرامہ: تیسرا آدمی

پروڈیوسر: نسیم جان (پہلی قسط) پشاور ٹیلیویژن سنٹر

آئیڈیئے دی پیدائش لکھاری دے ذہن وچ ہوندیے تے او اس دے ذہن وچ ای پرورش پا کے کہانڑی دی شکل اختیار کردائے۔ مگر بعض آئیڈیے عجیب جئے حالات تے واقعات سی اثر لیکے لکھے جاندین۔ اس ڈرامے دا آئیڈیا منے آزاد کشمیر دے کش حالات سی اثر لیکے لکھا آیا۔

گہل اسراں آئی کہ 1964 وچ میرا ہک دوست نواز تبسم آزاد کشمیر دا آیا مگر او لندن وچ رہندا آیا۔ او جد بی آپڑے گراں آزاد کشمیر آندا آیا تا میں اس نوں ملنے آزاد کشمیر چلا جاناایاں۔

منے اتھے دیکھائے کہ لوک بہت کہٹ ون تے کہار بہت اُن۔ مگر بہت وڈے وڈے ون۔ خاص طور تے وڈے ووڈے بنگلے بہت زیادہ ون۔ جیہڑے کہ کروڑاں روپے دی لاگت نل بنڑائے گیئین۔ مگر او خالی پئے ہوئے آئے۔ اناں دے دروازیاں نوں لگے ہوئے جندریاں نوں زنگ لگ گیا آیا۔ اس دے بزار وچ دکاناں بہت اُن مگر صرف چار دکاناں کھلیاں رہندیاں۔ ہک گوشت دی دوسری سبزی دی تیسری کریانے دی تے چوتھی سنیاریاں دیاں بہت ساری دکاناں ایاں۔ البتہ اتھے اتنے بنک آئے کہ گنڑنے وچ نی آندے آئے۔ اتھو دیاں زیناں بہت ای زرخیز اُن۔ مگر اس تے کوئی فصل نی راہندا۔ لوک ادھر ادھر بیٹھے گپاں لاندے نظر آندے آئے۔ پتہ لگا کہ اتھو دے اسی فیصد لوک ملک سی بار اُن۔ بار سی پیسہ آندائے اس خاطر ایہہ کم نی کردے تیار کھاندین۔ بلکہ بزار وچ ہر شے دی قیمت بی ڈبل آئی تے سستی مہنگی دی پرواہ نی کردے آئے۔

منے آپڑے دوست سی پچھا تا اس نے کیا کہ اتھو دے لوک زیادہ تر ملک سی بار اُن جیہڑے کہ پیسہ کمانڑیں جاندین تے وت او ساری زندگی وچ ترے ای دفعہ آندین۔ ہک دفعہ ایہہ آکے آپڑے واسے ہک شاندار بنگلہ بنڑاندین تے چلے جاندین۔ دوسری دفعہ ایہہ آکے ویاہ کردین تے مہینہ پورا کر کے واپس چلے جاندین تے تیسری دفعہ اناں دی میت ای آندیئے۔

ایہہ سب کش دیکھڑیں تے سنڑنے دے بعد میرے ذہن وچ اس موضوع تے ڈرامہ لکھڑیں دا خیال آ گیا آیا۔ ایہہ آئیڈیا منے پروڈیوسر نسیم جان مرحوم نوں سنڑایا تا اناں نے منوں فوراً اس تے سکرپٹ لکھڑیں دا کہہ دتا آیا۔ ایہہ نیٹ ورک واسے اردو دا ڈرامہ آیا اس دی کہانڑی اسراں آئی۔

ثریا تے امان ہک دوسرے نوں چاہندین۔ ثریا دا منگیوہ ممتاز نل ہوجاندائے۔ جیہڑا کہ ولیت وچ اے۔ ثریا نوں اس گہل دا دکھ بہت ہوندائے مگر او ہک حیادار تے خاندان دی وفادار کڑی ہوندیئے وڈیاں دے فیصلے دے اگے سرنیواں کر کے آپڑی تقدیر دا فیصلہ قبول کرلیندیئے۔ امان تڑف کے رہ جاندائے۔ کیونکہ او ثریا نل جنون دی حد تک محبت کردائے۔ او ثریا دی جدائی دا صدمہ برداشت نی کرسکدا۔ او ثریا نوں آپڑہ منگیوہ بنڑیں دا کیندائے۔ ثریا کیندیئے۔ تیرے بغیر میری زندگی بی عذاب ہوسی۔ مگر میں مجبور آں منے بی آپڑے ارماناں دا گلا کھوپ دتائے تے تو بی آپڑے دل تے صبر دا پتھر رکھ لے۔ او گراں چھوڑ کے چلا جاندائے۔

ثریا تے ممتاز دا ویاہ ہوجاندائے۔ ممتاز دو مہینے رہ کے واپس ولیت چلا جاندائے تے پیسہ کمانڑیں وچ مصروف ہوجاندائے۔ ثریا ہک تہی دی ماں بنڑ جاندیئے۔ اس موقع تے بی ممتاز نی آندا۔ بہت وڈے کہار وچ ثریا اکلی بیٹھی ممتاز دا انتظار کردی رہندیئے۔ ممتاز اس وسے ہر مہینے بہت سارا پیسہ تے زندگی دی ضرورت دی قیمتی سی قیمتی ہر شے پیجدا رہندائے۔ مگر ثریا تے اس دی تہی عنبرین نوں ممتاز دی ضرورت اے۔ مگر او نی آندا۔

وخت گزردائے۔ ثریا دے والاں نوں چاندی لگ جاندیئے تے عنبرین اعلیٰ تعلیم کر کے جوان ہوجاندیئے۔ اس نے نہ پیو دی شکل دیکھی اے تے نہ ای پیو نے آپڑی تہی دی۔ اس دے نل کالج وچ امان دی پہینڑ دا پتر شہریار بی پڑھدائے۔ شہریار تے عنبرین ہک دوسرے نوں چاہنڑیں لگدین۔ شہریار دی ماں ثریا سی عنبرین دا رشتہ منگدیئے ثریا کیندیئے۔ عنبرین دا رشتہ اس دا پیو ولیت وچ آپڑے دوست دے پتر نل طے کرچکائے۔ ایہہ سنڑ کے شہریار تے عنبرین دے دل تے غماں دے پہاڑ ٹٹ پیندین۔

مدت بعد امان واپس آپڑے گراں آندائے۔ بڈھا ہوچکائے۔ اس دے دل وچ ثریا دی محبت اے۔ اس خاطر اس نے ویاہ ای نی کیتا۔ اتھے آ کے اس نوں شہریار تے عنبرین دی محبت تے عنبرین دے کسی ہور نل منگیوے دا پتہ لگدائے تا او فیصلہ کردائے کہ او شہریار دا ویاہ ہر حال وچ عنبرین نل کراسی۔

مدت بعد امان ثریا کول جاندے۔ دونوں بڈھے ہوچکین۔ ہک دوسرے نوں دیکھدیاں ای دونوں دے دلاں وچ پرانڑی محبت جاگدیئے۔ ثریا دے قدم اس ول ودھڑاں چاہندین۔ مگر او ایہہ سوچ کے آپڑے قدم روک لیندیئے۔ کہ ہونڑ امان اس واسے غیر مردائے تے او آپڑے خوند دی امانت اے۔ ثریا اکھیاں نیویاں کر کے پچھدیئے۔ تسے ویاہ تے کرلتا ہوسی؟ امان کیندائے۔ ویاہ بندہ اسی نل کردائے جس نل کہ اسی دی محبت ہووے۔ میں تیرے بغیر کسی ہور کڑی دا تصور ای نی کرسکناں آیاں تا ویاہ کسراں کردا تے تنے ویاہ کر کے کیہڑا سکھ پایائے۔ (جاری اے)

نعت رسول مقبولؐ — ڈاکٹر خادم ابراہیم

سُرمہ میریاں اکھیاں دا خاک مدینہ وے
سوہنڑاں شہر دُنیا اُتے پاک مدینہ وے

جالی ترے روضے دی چم چم دے مرجاواں
حسرت میرے دل دی ایہہ قصہ پارینہ وے

اُنگلی دے اشارے نال چن نوں ٹوٹے کیتا
تیرا وے معجزہ ایہہ تیرا ہی قرینہ وے

بیٹھا ہوواں سائے وچ گنبد خضریٰ دے
دل اچ وسنڑے ولا خاب ایہہ دیرینہ وے

ختم نبوت تواڈے تے قرآن دے نزول نال
عظیم ایہہ معجزہ وے کیہہ شان مصطفینہ وے

عرشاں تے جا کے ہویا رب دا جو مہمان
فخر عالم، محبوب خدا کل عالم دا نگینہ وے

خادم جس دی خوشبو نال ساری دُنیا مہکے
مشک نافہ نئیگی اوہ محمدؐ دا پسینہ وے

غزل — احمد ندیم اعوان

ہجر دا موسم عذاب ہو گیا اے
یاراں دا ملڑاں نہ خواب ہو گیا اے

وفاواں دے بدلے جفا مل دی اے
گناہ نہ جکرو ثواب ہو گیا اے

خدایا مسیحا ملا دے کوئی
کہ دل سڑ کے کولہ کواب ہو گیا اے

قیمت اناں دی تو آپی لگا
کہ زخماں دا ساڈے حساب ہو گیا اے

کنڈے آئے تیرے حصے وچ ندیم
رقیباں دا بخرہ گلاب ہو گیا اے

غزل — سکندر حیات سکندر

پُہل جا کچے کہاراں نوں
سچے سچے یاراں نوں

ویلہ آیا وے لالچ دا
رو نکہ مٹھے پیاراں نوں

رئی نہ عزت شملے دی ہونڑ
کونڑ پُچھے دستاراں نوں

منصوری مسلک دے چھلے
چُم کے نچے داراں نوں

چھیڑ نہ اے سکندر آپڑے
اندر مچے تاراں نوں

غزل — محمد نواز صابر

تیریاں زلفاں جال بی سوہنڑاں
ساڈا وکھرا حال بی سوہنڑاں

ہسڑاں تیرا سوہنڑاں ڈاہڈا
تیرا سادہ خال بی سوہنڑاں

تُو نشے دی پہری بوتل
اس اچ عشق دا مال بی سوہنڑاں

سوہنڑیاں تیریاں گلاں باتاں
تیرا ہر سوال بی سوہنڑاں

تیری ہر ادا وے سوہنڑی
حسن لازوال بی سوہنڑاں

چڑی دی کلیجی تے یاھراں حصے دار

الفاظ معنی: چڑی (چڑیا) یاھراں (گیارہ)
اُردو ترجمہ: تھوڑی چیز کے گیارہ حصے دار
عنوان: شراکت
مدعا: زرے جئی چیز دے زیادہ شریک
مطلب: جدو اک معمولی جئی چیز یا کسی قلیل مقدار ولی چیز دے زیادہ حصے کیتے جاؤن یا اُس چیز دے حصے دار بوت ہوؤن تے ایسے موقعیاں تے وت اے مہتل بولی جاندی اے۔

ہندکو سخن دِیاں نویاں راہواں

ہندکو زبان وادب دی ترویج وترقی دے وچ اِس دے ہر لکھاری نے آپڑے جو گے کجھ نہ کجھ حصہ ضرور پایا وے۔ اِس وسے اِس دا ہر قلم کار نہ صرف لائقِ داد وتحسین اے بلکہ قابل تقلید بی اے۔ حقیقت ایہہ بی اے کہ بعضے لکھاری ایسے ہوندین کہ جنہاں دِیاں لکھتاں کسی زبان دی نہ صرف شناخت تے علامت کہلاندیان بلکہ اُس زبان دا وجود بنڑ جاندیان یعنی اُناں دے بغیر اُس زبان دی افادیت، وُسعت تے وقعت کھٹ جاندی اے مثلاً صوفی شعراء وغیرہ۔ اِسی طراں بعض لکھاریاں دی کاوشاں کسی زبان دی ترقی دا ضامن ہوندیان تے اُناں دی تخلیقات نال نہ صرف اُس زبان دے ادب وسخن نوں جلا مِل دی بلکہ نوے نوے رستے کھل دَین تے آنڑے والے آں وسے بی مشعل راہ ہوندیان کیونکہ جد ورستہ بنڑ جاوے تے فیر کوئی دیر سویر اُس رستے تو لنگ سی ضرور تے مشکل کم ایہہ وئی رستہ بنڑانڑاں ہوندے، آغاز کرنا ہوندے، بنیاد رکھنڑی ہوندی اے جس طراں ساڈے ہندکو ادب اچ گزشتہ ہِک سال دے عرصہ اچ کئی تاریخ ساز ادبی کارنامے دیکھنڑے اچ آئے وُن جناں نے آنڑے والے لکھاریاں وسے بڑے سوہنڑے سوہنڑے رستے بنڑادِتے وُن یعنی ہندکو زبان وادب اچ کجھ کتاباں ایسیاں منصۂ شہود تے آئیاں وُن کہ جناں نے نہ صرف ہندکو ادب تے سخن نوں ہِک معراج بخشی اے بلکہ تاریخ رقم کردِتی اے تے اِناں کتاباں اچ معروف شاعر، ادیب تے محقق محمد ضیاء الدین ہونڑاں دی کتاب ”پہلی پیڑھی“ اے جیہڑی کہ حقیقت اچ بی پہلی ہی اے یعنی مذکورہ کتاب خالصتاً ہندکو ہائیکو تے مشتمل ہندکو زبان دی تاریخ اچ پہلا باقاعدہ شعری مجموعہ اے، اِسی طراں ہِک ہور کہنہ مشق تے صاحب اسلوب لکھاری سعید اشعر ہونڑاں نوں بی ایہہ اعزاز حاصل ہویا وے کہ اِناں نے ہندکو زبان دی تاریخ اچ پہلی دفعہ باقاعدہ رباعیاں دی صورت اچ ”میریاں ہندکو رباعیاں“ دے عنوان نال ہِک مجموعہ ہندکو زبان نوں دِتا وے جد کہ پہلی دفعہ ہی ہندکو زبان اچ ”اکتارا“ دے عنوان نال ہندکو دوہے آں تے مشتمل مجموعہ بی اِس زبان نوں دینڑے دا اعزاز اِناں دے حصہ اچ آیا وے۔ اگر غور کیتا جاوے تے ہائیکو، دوہے تے رُباعیاں ہندکو دی روایتی اصناف اچ شامل نینگی آں یعنی جاپانی تے عربی ادب دا حوالہ وُن۔ اِس وسے اِناں قلم کاراں نے ایہہ کم کرکے نہ صرف ہِک نوی ادبی روایت دا باقاعدہ آغاز کرلتا وے بلکہ تاریخ رقم کرلِتی اے لہٰذا ضرورت اِس امر دی اے کہ ساڈے موجودہ تے آنڑے والے لکھاری بی نہ صرف آپڑی ادبی روایات نوں لے کے چلُن بلکہ نوے نوے تجربات بی کرُن تا کہ نہ صرف ہندکو زبان وادب دی فکری جہتاں اچ اضافہ ہوندا رِہوے بلکہ اِس دی ادبی اصناف دی جڑاں بی پھیل دیاں جاوُن تے یاد رکھو جڑاں جتنی پھیل دِیاں رہ سُن اُس دا میوہ اُتنا مٹھا ہوندا رہ سی تے وجود مستحکم۔

دہشتگردی دا خاتمہ

خیبر پختونخوا اچ دہشتگردی دی نہ مُکڑیں ولی لہر آپڑے کرشمے دکھاندی پئی اے، وڈے پیمارے تے تباہی، بربادی تے افراتفری پھیلانڑیں وسے علمائے کرام نوں شہید کیتا جاندا پیا وے تا کہ اس دے ردعمل اُچ مزید بدامنی تے لاقانونیت دا رستہ سیدھا کیتا جاوے، ترنگزئی چارسدہ اچ چوٹی دے عالم دین شیخ الحدیث محمد ادریس دی شہادت اس سلسلے دی اک ہور واردات اے، دہشتگردی دی وارداتاں اچ پہلی گل اے ہوندی اے کہ ملزمان فرار ہونڑیں اچ کامیاب ہوگئے۔ مزید وارداتاں نوں روکڑیں وسے کسی حکومت نے نوی حکمت عملی نی بنڑائی جد کہ دہشتگردی ہر وار نوی حکمت عملی تے نویں منصوبہ بندی دے نال مزید کاری وار لگانڑیں اچ کامیاب ہوندے وُن، خوف تے دہشت دے ماجودہ ماحول اُچ پچھتر یا اسی سال سی زیادہ عمر دے شہریاں نوں دو مثالاں یاد آندیاں وُن اے گل سانوں اج بی یاد اے کہ سرفراز خان مجسٹریٹ تن تنہا پشور، چارسدہ، نوشہرہ تے مردان نوں کنٹرول کردا ایا تے وڈی وڈی سزاواں سُنڑاندا ایا۔ سانوں اے بی یاد اے کہ پولیس دا اک شعبہ سپیشل برانچ ہوندا ایا جس دے تربیت یافتہ تے دیانتدار اہلکار وردی دے بغیر ہر گراں تے محالے اچ مخبری تے جاسوسی دا کم کردے ائے ہر سازش نوں بےنقاب کردے ائے، ہر ملزم دی پچھانڑ کر دے ائے تے ہر واردات دا کھول لگاندے ائے، ڈسٹرکٹ مجسٹریٹ دی میز سی لے کے صوبائی چیف ایگزیکٹو دی میز تکل سپیشل برانچ دی ڈائری تے فوری ایکشن لتا جاندا ایا۔ لاء اینڈ آرڈر نوں بحال رکھڑیں تے نظم ونسق نوں بہتر کرنے اچ اس ڈائری دا بنیادی کردار ہوندا ایا۔ سپیشل برانچ اج بی موجود تے فعال اے بَرّے اس دی ڈائری دے مقابلے اچ سیف ستی دے کیمرے تے اعتماد کیتا جاندا وے تے ست یا اٹھ دے نزید دوئی ایجنسیاں نوں اہمیت دتی جاندی اے اس دا نتیجہ اے ہوندا وے کہ حکومت دے کن ڈورے ہو گئے وُن، حکومت دی اکھیاں انّی ہوگئیاں تے دہشتگرداں دا نیٹ ورک حکومت یا ریاست دے مقابلے اچ طاقتور تے مضبوط ہو گیا اج اگر سپیشل برانچ نوں 1960 دے عشرے دی طراں وقعت دتی گئی تے دہشتگردی نوں روکڑیں اچ وڈی مدد مل سی اس سلسلے اچ حکمراناں تے پُرامن وطن چاہنڑیں والے آں دی توجہ وسے دو مزید گزارشات بےجان نہ ہوسُن۔ 1960 دے عشرے اچ سپیشل برانچ دی ڈائریاں نوں فوقیت دینڑیں اچ پولیس رولز، ضلعی انتظامیہ دا بی نمایاں کردار ایا۔ 2001 اچ ضلعی انتظامیہ نوں پن دتا گیا، ڈپٹی کمشنر نوں بے دست وپا کیتا گیا، پولیس رولز اچ ترمیم کرکے پولیس دی طاقت نوں ترے حصے آں اچ تقسیم کیتا گیا، مقتدرہ یعنی آپریشن دا حصہ وکھرا ہویا، تفتیش دا حصہ وکھرا ہویا، عدالت اُچ فوجداری مقدمات دی پیروی یعنی پراسیکیوشن دا شعبہ وکھرا ہویا، ضلعی پولیس آفیسر دے اختیارات ختم کرکے اس دے دفتر نوں ڈاکخانے دی حیثیت دے دتی گئی، شاعر دا قول اے اوہ اختیار کسی کم دا نئیں، صاحب کہ جس اُچ آدمی اوراں دے اختیار اُچ ہووے مزید ظلم اے ہویا کہ کانسٹیبل تے ہیڈ کانسٹیبل دی ترقی روک دتی گئی اناں دی جگہ بارسی اے ایس آئی لیانڑیں دا قانون بنڑ گیا، اٹھارہ، بیس سال سروس کرنے والے اہلکار ترقی سی محروم ہو کے بددلی دا شکار ہوئے، دہشتگردی دی خطرناک لہر نوں روکڑیں وسے 1960 دے عشرے دی پولیس، عدلیہ تے انتظامیہ نوں واپس لیانڑاں وخت دی اہم ضرورت اے بقول علامہ اقبال

وہی دیرینہ بیماری وہی نا محکمی دل کی
علاج اس کا وہی آب نشاط انگیز ہے ساقی

(بشکریہ روزنامہ آج پشاور) (مترجم: بلال احمد)

داد بیداد
ڈاکٹر عنایت اللہ فیضی
drfaizibalim@gmail.com

گندھارا دے مجلس عاملہ دے ارکان دے نام

گندھارا ہندکو بورڈ پشور جو کہ اک ادارہ ای نئیں بلکہ اک تنظیم تے اک مشن بی اے جو کہ پچھلے تیں سال سی زیادہ عرصہ ہو گیا وے کہ ہندکو زبان دی ترویج وترقی وسے نہایت دلجوئی نال آپڑے فرائض انجام دیندا پیا وے۔ اس ادارے دے قائم کرنے دا مقصد اے ایا کہ ہندکو زبان وادب وثقافت نوں ترقی مل سکے۔ اس سی پہلے ساڈے صوبے اچ ہندکو زبان دی ترویج وترقی وسے کوئی ادارہ موجود نی ایا، نہ کوئی ہندکو اکیڈمی ائی، نہ ڈیپارٹمنٹ تے نہ ای کوئی ہندکو ادبی بورڈ ایا۔ اناں ساریاں چیزاں نوں اگے رکھ دے ہوئے اج سی تیں سال پہلے کجھ ہندکو واناں نے اے فیصلہ کیتا کہ آپڑی مادری زبان ہندکو نوں ترقی دے کے اک معتبر مقام حاصل کرسکی ایں۔ ساڈے صوبے اچ ہندکو زبان بڑی اہمیت دی حامل زبان اے، جد کدی بی ہندکو زبان دا کدھرے ذکر ہوندا ایا تے لوک ساڈے سی کُش سوال پچھ دے ائے کہ ہندکو زبان دی کوئی لغت یا گرائمر ہے وے؟ کیہہ ہندکو زبان اُچ ادب دے مختلف اصناف دے وچ کوئی کم کیتا گیا وے یا فیر ہندکو زبان اُچ تحقیق ہے وے؟ اے سارے سوال جد وساڈے سی پچھلے جاندے ائے ساڈا کول اناں سوالاں دا جواب ہمیشہ نفی اچ ہوندا ایا تے دوست احباب اے ای جواب دیندے ایکہ نئیں جی کوئی کم نی کیتا گیا۔ اسی چیزنوں مدِ نظر رکھ دے ہوئے مطالبے کیتے گئے ساڈی ہندکو زبان دی بی اکیڈمی بنڑائی جاوے جسراں کہ پشتو اکیڈمی بنڑی ائی اے، مطالبات دے باوجود ہندکو اکیڈمی نہ بنڑسکی تے کُش لوکاں نے اے فیصلہ کیتا کہ گندھارا ہندکو بورڈ دا قیام عمل اُچ لیایا جاوے۔ لیکن ظاہر اے کے گندھارا ہندکو بورڈ دے قیام وسے وسائل دی اشد ضرورت ائی جو کہ ساڈے کول نی ائے۔ بہر حال اس مقصد دے حصول وسے اج سی تیں سال پہلے گلبہار پشور اُچ گندھارا ہندکو بورڈ دے اک رُکن نے آپڑے کہار دی بیٹھک وقف کردتی جس دے بعد ہندکو زبان دی ترویج وترقی دی شروعوات ہوگئی جس اُچ کئی ہندکو واناں نے دل دی گہرائی نال آپڑے فرائض انجام دتے۔ رفتہ رفتہ گندھارا ہندکو بورڈ پشور دے چرچے دور دور تک پھیل گئے تے کئی وڈے وڈے نام مثلاً ڈاکٹر ظہور احمد اعوان، ڈاکٹر الٰہی بخش اختر اعوان، خاطر غزنوی، فارغ بخاری گندھارا ہندکو بورڈ دے ممبر بنڑ گئے۔ گندھارا ہندکو بورڈ نے وسائل نہ ہونڑیں دے باوجود آپڑی مدد آپ دے تحت کانفرنساں، تقریبات، پروگراماں دا بی انعقاد کیتا۔ وقتاً فوقتاً کتاباں تے رسائل بی شائع کیتے گئے، گندھارا ہندکو بورڈ دی اے کارکردگی بیوروکریٹس دے اک وڈے گروہ نے جد ویکھی تے اوہ بی ساڈے کیتے ہوئے کماں سی بوت متاثر ہوئے تے اوہ اے کہنڑیں تے مجبور ہوگئے کہ گندھارا ہندکو بورڈ اک این جی او تے تحت اتنا بہترین کم کردے پئین تے اناں وسے تا ہندکو اکیڈمی بنڑنی چائیدی اے۔ 2015ء اچ محترم اعجاز قریشی، محترم اعجاز رحیم، محترم عبداللہ چیف سیکرٹری بی ساڈے اس قافلے اچ شامل ہو گئے۔ اُناں نے کہیا کہ اینول ڈویلپمنٹ اتھارٹی دے تحت گندھارا ہندکو اکیڈمی قائم کیتی جاوے۔ گندھارا ہندکو بورڈ دی شہرت حکومت خیبر پختونخوا تکل بی پہونچ گئی تے اُناں نے بی اے ای ضروری سمجھا گندھارا ہندکو بورڈ دے تحت گندھارا ہندکو اکیڈمی دا قیام عمل اُچ لیایا جاوے۔ آخر کار انتھک محنت تے کوششاں دے بعد اللہ نے سانوں ساڈی محنت دا پھل دے دتا تے 2015ء اچ اعجاز احمد قریشی صیب دی چیئرمین شپ اُچ گندھارا ہندکو اکیڈمی دا قیام عمل اُچ آگیا جس اُچ سارا کردار گندھارا ہندکو بورڈ نے ادا کیتا ایا۔ اعجاز احمد قریشی نے اک کمیٹی بنڑائی تے کہیا کہ محمد ضیاء الدین صیب اس کمیٹی دی کمانڈ سنبھال سُن۔ پچھلے دس سال سی گندھارا ہندکو اکیڈمی نوں حکومتی سپورٹ حاصل رئی جس اُچ اکیڈمی دے بینرز تلے کئی عالمی کانفرنساں دا انعقاد کیتا گیا، 500 سی زیاد کتاباں شائع کیتی گئیاں، پروگرام منعقد کیتے گئے، مشہور لوکاں نال شاماں منائی گئیاں، مختلف قسم دے رسائل شائع کیتے گئے۔ بی ایس ہندکو دا نصاب مرتب کیتا گیا جس دی منظوری ہائر ایجوکیشن نے بی دے دتی تے اسی طراں گندھارا ہندکو اکیڈمی دی کامیابی دا سفر چل دا رہیا۔ پچھلے کجھ سالاں سی حکومت خیبر پختونخوا نے گندھارا ہندکو اکیڈمی نوں فنڈز دینڑاں بند کردتے جس سی بعد سانے اے سوچا کہ گندھارا ہندکو اکیڈمی جس نے اتنی کامیابی حاصل کیتی اے اُس دا اے سفر حکومتی فنڈز دے بغیر کسراں جاری رکھ سیاں۔ یعنی سٹاف دی تنخواں، یوٹیلٹی بلز، بلڈنگ کرائے، پروگرامات وغیرہ کسراں کرسیاں۔ کافی سوچ بچار کرنے دے بعد اس نتیجے تے پہنچے کہ ساڈے کول دو رستے ائے اُناں چو اک رستہ تا اے ایا کہ چونکہ گندھارا ہندکو اکیڈمی نوں حکومت خیبر پختونخوا نے سپورٹ کرنا بند کردتا وے تے اس اکیڈمی نوں ختم دے ای ایں۔ تے دوسرا رستہ ساڈے کول اے ایا کہ جسراں پہلے دور اُچ بغیر کسی حکومت سپورٹ دے آپڑی مدد آپ دے تحت گندھارا ہندکو بورڈ دے انتظامات کرنے پئے ایاں اُسی طراں تیسرے دور اُچ بی آپڑی مدد آپ دے ای تحت ہندکو زبان دی ترقی دا اے سفر جاری رکھی ایں۔ پچھلے ترے سالاں سی گندھارا ہندکو اکیڈمی دا سفر جو اج سی تیں سال پہلے شروع کیتا گیا ایا اوہ بغیر کسی حکومتی سپورٹ دے آپڑی مدد آپ دے تحت کامیابی نال جاری اے تے انشاء اللہ جاری رہ سی۔ اللہ پاک دا شکر ادا کرنے آں کہ ساڈے اس مقصد نوں جاری رکھڑیں وسے ساڈے کُش دوست احباب دی تائید حاصل ہوئی اے جناں نے باقاعدگی نال چندہ دینڑاں شروع کیتا وے تے اُناں ای چندے آں دے ذریعے ہندکو اکیڈمی دے ماہانہ دوسی ٹہائی لکھ روپے دے اخراجات پورے کرنے پئے آں۔ جسراں کہ ساڈے باقی دوست احباب ہندکو دی ترقی دے سفر نوں جاری رکھڑیں وسے چندہ دیندے پئین تے ساڈی خاہش اے کہ گندھارا ہندکو بورڈ دی مجلس عاملہ دے ممبران بی اس کم اُچ ہتھ ونڈاوُن۔

سخن سمندر
محمد ضیاء الدین
mziapishori@gmail.com

ٹرمپ دا دورہ چین تے ایران جنگ

صدر ٹرمپ دی خاہش ائی کہ اوہ تہران اُچ آپڑی مرضی دی حکومت قائم کرنے دے بعد چین دا دورہ کرُن، بَرّے اُناں دی خاہش پوری نی ہوسکی، اس وسے اُناں نے مارچ دے مہینے دے درمیان اُچ بیجنگ دا دورہ منسوخ کردتا ایا ہونڑ اے مذاکرات چودہ مئی نوں شروع ہوسُن، اس سمٹ دے حوالے نال اک اہم سوال اے وے کہ دوناں عالمی طاقتاں برابر دی سطح تے گل کتھ کر سُن یا اناں اچ کسی اک نوں برتری حاصل ہوسی۔ صدر ٹرمپ اگر ایران جنگ نوں آپڑی مرضی دے نتائج حاصل کرنے دے بعد ختم کردیندے تے اُناں نوں یقیناً برتری حاصل ہوندی۔ اے جنگ کیوں کہ سیز فائر دے باوجود جاری اے تے دوناں فریق اک دوئے نوں تھمکیاں بی دیندے پئین اس وسے صدر ٹرمپ اس مقام ومرتبے تے نی جاسکے جس دی اُناں نوں خاہش ائی۔ امریکہ جدو ایران جئے کمزور ملک نوں نی ہرا سکا تے اوہ چین سی آپڑی شرطاں کسراں منواسی۔ مارچ دے شروع اچ جدو امریکہ تے اسرائیل تہران اُچ آپڑی مرضی دی حکومت قائم کرنے دی کوشش کردے پئے ائے تے چین نوں خطرہ ایا کہ تہران اُچ امریکہ نواز حکومت پورے مشرق وسطیٰ دا سیاسی نقشہ بدل کے رکھ دے سی بَرّے ہونڑ اس نوں اجیا کوئی ڈر نی رہیا، ایران دی بھرپور مزاحمت نے نہ صرف طاقت دا توازن امریکہ دے حق اُچ نی رہنڑیں دتا، بلکہ اس نوں دفاعی پوزیشن تے لیا کھلوا دتا وے۔ اس نال چین نوں مشرق وسطیٰ اچ اگے ودھنڑیں دے موقعے مل سُن، امریکہ ایران جنگ کئی اعتبار نال چین وسے فیدہ مند ثابت ہوئی اے، بیجنگ کیوں کہ شروع ای سی اس جنگ دی مخالفت کردا رہیا وے، اس وسے اس نوں اک امن پسند ملک دے طور تے ویکھا جاندا پیا وے۔ امریکہ تے ایران دے درمیان اسلام آباد اُچ ہونڑیں ولے مذاکرات اُچ چین دی درپردہ کوششاں کوئی چھپی ہوئی گل نینگی، بیجنگ دی وزارت خارجہ دے ترجمان نے کہیا وے کہ چین دے زیر خارجہ نے امریکہ تے ایران دے درمیان جنگ بندی کرانڑیں وسے اپریل دے شروع اچ ای مختلف ملکاں سی 26 وار رابطے کیتے۔ اناں ملکاں اچ ایران، روس، خلیجی ممالک تے اسرائیل شامل اُن، آپڑے تیل دی پیداوار دا 90 فیصد حصہ چین نوں برآمد کردا وے، تیل دی اے ترسیل آبنائے ہرمز دے ذریعے ہوندی اے۔ اس اعتبار نال اس نوں آبی رستے دی ناکہ بندی دے چین دی معیشت تے منفی اثرات پینڑے پئین، اگلے ہفتے بیجنگ اُچ ہونڑیں ولے مذاکرات اُچ ایران جنگ اس وسے اک اہم مسئلہ ہوسی کہ امریکہ تے چین دوناں اس نوں ختم کرنا چاہندے وُن، اے ٹھیک اے کہ اے جنگ جتنا عرصہ جاری رہ سی امریکہ دا ہر اعتبار نال نقصان ہوندا رہ سی تے چین اس دے فیدے لیندا رہ سی بَرّے اس جنگ دی وجہ نال چین دی دیگر خلیجی ملکاں نال تجارت بی متاثر ہوندی پئی اے اس وسے اوہ اس نوں طول دینڑیں دے حق اُچ نینگے، امریکی جریدے The Dispatch دے حالیہ شمارے دے مطابق چین نے 2024 اچ سعودی عرب نال چودہ فیصد، عراق نال گیارہ فیصد، عمان نال ست فیصد، تے متحدہ عرب امارات نال چھ فیصد تیل برآمد کیتا۔ یورپ تے افریقہ نوں چین دی کل برآمدات دا دو تہائی حصہ خلیجی ملکاں دی بندرگاہواں سی ہو کر جاندا وے، متحدہ عرب امارات اُچ اس وخت پندرہ سو چینی کمپنیاں کاروبار کردی پئیان، اس دے علاوہ AI، ڈیجیٹل اکانومی تے گرین انرجی دے کاروبار اُچ چین تے خلیجی ملکاں دا تعاون مثالی اے، ایران چین وسے خاصی اہمیت رکھ دا وے بَرّے چین دے خلیجی ملکاں سی بی وسیع مفادات جُڑے ہوئین، اناں وجوہات دی بناء تے چین ایران تے خلیجی ملکاں نال آپڑے تعلقات اُچ اک توازن برقرار رکھڑیں دی کوشش کردا پیا وے، صدر شی جن پنگ چودہ مئی دے مذاکرات اُچ بی اس توازن نوں برقرار رکھڑیں دی کوششاں کرسُن، ایران جنگ دے سائے اس سمٹ تے منڈلاندے رہ سُن بَرّے دوناں عالمی طاقتاں دے کئی دیگر اجئے مسائل بی اُن جناں نوں طے کرنا دا اے اک سنہری موقع وے، چین دے اک ارب سی زیادہ خریدار اک اجئی تجارتی منڈی اے جیہڑی امریکہ وسے کشش رکھ دی اے اس دے علاوہ اس دے کول نایاب زمینی معدنیات دا اجیا ذخیرہ وے جس دی امریکہ نوں سخت ضرورت اے، صدر شی جن پنگ اناں عوامل نوں اک liverege دے طور تے استعمال کرسکدین، بَرّے دوئے پاسے چین چاہندا وے کہ امریکہ تائیوان دی آزادی دی حمایت سی پچھے ہو جاوے، شی جن پنگ دے ایجنڈے تے اے مطالبہ بی ہوسی کہ امریکہ آپڑی جدید ٹیکنالوجی بغیر سخت شرطاں تے چینی کمپنیاں نوں ویچے، بیجنگ اے بی کہہ چکا وے کہ امریکہ بلیک لسٹ دی وہی چینی کمپنیاں سی کاروباری پابندیاں ختم کردے وے تا کہ اوہ امریکہ کمپنیاں نال کاروبار کر سکُن، اناں مطالبات دے ہوندے ہوئے صدر شی جنگ پنگ ایران جنگ دے کارڈ نوں اک حد تکل ای استعمال کرسکدین، صدر ٹرمپ وسے اے سمٹ اس وسے غیر معمولی اہمیت دی حامل اے کہ اوہ بیجنگ اُچ کامیابی حاصل کرکے اک منجھا ہویا سیاستدان ہونڑیں دا دعویٰ کر سکدین، اناں مذاکرات اُچ صدر ٹرمپ دی کامیابی دا انحصار اس گل تے ہوسی کہ چین امریکہ نال کتی مالیت دی زراعتی مصنوعات تے کتنے بوئنگ جہاز خرید دا وے، صدر ٹرمپ اگر چین سی ارباں ڈالر دے اے معاہدے کر لیندے وُن تے امریکی کساناں دے علاوہ جنگی صنعت نوں بی فیدہ ہوسی۔ اس نوعیت دے معاہدے وسط مدتی انتخابات اُچ ری پبلکن پارٹی وسے خاسے فیدہ مند ثابت ہوسکدین، صدر ٹرمپ نے 2017 اچ بی دورہ چین دے دوران ارباں ڈالر دے معاہدے کیتے ائے بَرّے اس دے بعد دوناں ملکاں دے درمیان گھما گھمی کئی وریاں تکل جاری رئی ائی، اس وسے صدر ٹرمپ دے اس دورے دے نتائج بی آستہ آستہ سامنڑیں آسُن، چین اگر امریکہ دے کہنڑیں تے ایران تے دباؤ پا کے اے جنگ ختم نی کراندا تے اے اختلاف بی کشمکش دی وجہ بنڑ سکدین، اسراں تا ایران جنگ اس سمٹ دے پس منظر اُچ ہوندے ہوئے بی اک اہم کردار ادا کردی پئی اے۔

(بشکریہ روزنامہ آج پشاور) (مترجم: بلال احمد)

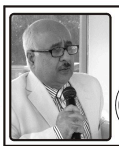

عقیقِ عتیق
عتیق صدیقی
hindkowanweekly@gmail.com

احترام لازم اے

اج اساں ہِک بہوں ای حساس معاملے تا گل کردے آں۔ مانہہ یقین اے تمام مسلک تے روحانی سلسلے اس بارے بچ ہِک ای نقطۂ نظر رکھدے نیں۔ میری مراد حرمین شریفین نال عقیدت تے احترام دے حوالے توں اے۔ اساں ساریاں دا ایہہ ایمان اے کہ دنیا بچ انہاں دو مقاماں توں بدھ افضل کوئی جا نینھ۔ خانہ کعبہ اوہ مقام اے جس آں اللہ دا کہار تسلیم کیتا گیہا اے تے تمام مسلمان اس دی طرف رخ کر کے اللہ دی عبادت کردے نیں۔ اسی طرحاں مدینہ منورہ اللہ دے حبیب دا شہر اے۔ ایہہ ہِک نہایت نازک مگر دلاں آں جوڑاں آلا موضوع اے تے حقیقت ایہہ اے کہ ایہہ ای اوہ نقطہ اے جتھا تمام اختلافات سمٹ جلدے نیں تے صرف محبت، عقیدت تے ادب باقی رہ جلدے۔ حرمین شریفین یعنی خانہ کعبہ تے مسجد نبوی، ایہہ صرف جغرافیائی مقامات نینھ۔ بلکہ امت مسلمہ دے روحانی مرکز نیں۔ اتھا کے انسان اپڑیں تمام فقہی، مسلکی تے فکری اختلافاں آں پسِ پشت رخ چھوڑ دے تے صرف ہِک بندہ بنڑ کے اپڑیں رب دے حضور کھہل جلدے۔ خانہ کعبہ دی طرف رخ کر کے نماز پڑھڑاں صرف ہِک ظاہری عمل نینھ بلکہ ایہہ وحدتِ امت دی سب توں بڈی علامت اے۔ دنیا دے ہر کونے توں، ہر زبان تے ہر رنگ دے لوک ہِک ای سمت بچ جھکدے نیں۔ ایہہ منظر خود اس گل دی دلیل اے کہ اصل مرکز ہِک اے۔ تے اوہ اللہ دی ذات اے۔ اسی طرحاں مدینہ منورہ دی فضا بچ ہِک عجیب جیہی نرمی، ہِک خموش عقیدت تے ہِک بے ساختہ محبت رچی بسی اے۔ حضرت محمد ﷺ دا شہر ہونڑاں دے ناطے ایہہ جا محض ہِک شہر نینھ رہندی بلکہ دل دی تہھڑکن بنڑ جلدی اے۔ اتھا پہنچ کے انسان دی اواز وی آپوں آپ تھیمی ہو جلدی اے۔ جنجو ہر لفظ ادب دا تقاضا کرریہا ہووے۔ دلچسپ گل ایہہ اے کہ چاہے کوئی کسی ملنگے نال تعلق رخدا ہووے یا کسی وی روحانی سلسلے نال وابستہ ہووے انہاں دو آں مقاماں دے احترام بچ سارے ہِک ای صف بچ کھہلتے دے نظر آندے نیں۔ اتھا نہ کوئی بڈا اے نہ نکا، نہ کوئی عالم نہ عامی۔ سارے صرف عبد نیں۔ ایہہ ای اوہ مقامات نیں جتھا اختلاف اپڑی حد تا پہنچ کے اتفاق بچ بدل جلدے۔ ایہہ ای وجہ اے کہ ہر سال ساری دنیا توں لکھاں لوک انہاں مقاماں دی زیارت تے عمرہ وحج آسطے اتھا حاضری دیندے نیں۔ زائرین بچ کوئی امیر، کوئی غریب، کوئی بڈھا، کوئی جوان مگر ساریاں دلاں بچ ہِک ای طلب، ہِک ہی صدا لبیک۔۔۔ لیکن اس منظر دا ہِک ہور پہلو وی اے۔ اوہ لوک، جیہڑے نینھ آ ہکدے۔ جیہڑے ہر سال قافلیاں آں رخصت کردے نیں۔ خود رخصت نینھ ہو ہکدے۔ جیہڑے تصویراں بچ کعبہ تے مدینہ دیخدے نیں تے اپڑیں دل آں تسلی دیندے نیں کہ شاید اگلا سال۔۔۔ ایہہ لوک وی عجیب ہوندے نیں۔ انہاں کول پاسپورٹ نینھ ہوندا، مگر دعا ہوندی اے۔ انہاں کول وسائل نینھ ہوندے مگر اکھیاں بچ نمی ہوندی اے۔ ایہہ راتی دے کسی پہر، سجدے بچ سر رخ کے چپ چپیتے ہِک جملہ آخدے نیں۔ یا اللہ ہِک وار بلا کہن تے ایہہ جملہ صرف چند لفظاں دا مجموعہ نینھ ہوندا۔ ایہہ برساں دی تھکن، خواہش تے یقین دا نچوڑ ہوندے۔ اوہ لوک، جیہڑے نینھ پہنچ ہکدے۔ اوہ دراصل ساریاں توں بدھ نیڑے ہوندے نیں۔ انہاں دے ہتھ خالی ہوندے نیں مگر انہاں دیاں دعاواں رسیلیاں۔ اوہ نقشے تا نینھ ٹردے۔ اوہ اتھرو آں دے رستے سفر کردے نیں۔ کدی کسی پرانڑی تصویر آں چھوندیاں ہوئیاں۔ کدی کسی حاجی دے لباس آں دیخ کے۔ اوہ اپڑیں اندر ہِک نکا جیہا مکہ بنڑا کہندے نیں۔ تے فر ہِک دیہاڑے۔۔۔ بغیر کسی اعلان، بغیر کسی شور دے، انہاں دی دعا قبول ہو جلدی اے۔ جنجو کسی دور توں پکاریا ہووے۔ آ جلو ایہہ طلب، ایہہ ای تڑف اصل بچ اوہ رشتہ اے جیہڑا بندے آں انہاں مقاماں نال جوڑدے۔ چاہے اوہ جسمانی طور تا اتھا موجود ہوون یا نینھ۔ جیہڑے لوک مکہ مکرمہ تے مدینہ منورہ دی حاضری توں لوٹدے نیں۔ اوہ دراصل خالی ہتھ نینھ آندے۔ اوہ اپڑیں نال ہِک کیفیت، ہِک روشنی، ہِک خموش جیہا یقین کہن کے آندے نیں کہ شاید ہونڑ انہاں دا رب انہاں نال راضی ہو گیہا ہووے۔ تے فر ایہہ ای کیفیت انہاں چیزاں بچ وی آندی اے۔ جیہڑاں اربوں کہن کے اوہ اپڑیں نال آنڑدے نیں۔ آبِ زمزم صرف پانڑی نینھ رہندا، اوہ ہِک دعا بنڑ جلدے۔ جس آں بوتلاں بچ پہر کے بنڈیا جلدے۔ مدینہ دیاں کھجوراں محض پھل نینھ ہوندیاں، اوہ اس شہر دی مٹھاس اپڑیں اندر سمیٹے ہوندیاں نیں جتھا حضرت محمد ﷺ قدم مبارخ رخے۔ ٹوپیاں، جائے نمازاں، تسبیحاں، سرمہ، ایہہ ساریاں چیزاں بظاہر عام ہوندیاں نیں۔ مگر جسلے اوہ حرم دی فضا بچوں ہو کے آندیاں نیں تے انہاں بچ ہِک غیر مرئی تقدس شامل ہو جلدے۔ حتیٰ کہ کجھ لوک اپڑیں آسطے کفن وی اتھوں کہن کے آنڑدے نیں۔ جنجو اوہ اپڑی آخری نیندر وی اس سفر دی یاد نال جوڑاں چاہندے ہوون۔ اصل بچ ایہہ سارے تبرک ہِک ظاہری چیز نینھ۔ ایہہ انسان دی اس خواہش دا اظہار اے کہ اوہ اس مقدس تجربے آں ویلے کولوں بچا کہنے۔ اس آں اپڑیں نال رخنے تے دوئیاں بچ بنڈ کے اس روشنی آں اگے بدھاوے۔ اسی عقیدت تے تعلق دا ہِک ہور خوبصورت اظہار اساں دے کہراں، مسجداں تے دینی مرکزاں بچ نظر آندے۔ اساں انہاں مقدس مقاماں دیاں تصویراں اپڑیں کہراں بچ بہترین تے نمایاں جائیاں تا سجاندے آں۔ اپڑی استطاعت دے مطابق نفیس، خوبصورت تے باوقار تصویراں دا انتخاب کردے آں۔ گویا دیواراں تا وی اپڑی محبت دا اظہار کردے آں۔ بہوں ساریاں مسیتاں تے مدرسیاں دی دیواراں تا وی ایہہ عکس موجود ہوندے ہیں۔ جیہڑے دیخڑاں آلے دے دل بچ احترام تے تعلق دا ہِک سجرا احساس جگاندے نیں۔ اسی سلسلے دی ہِک صورت اوہ جائے نمازاں وی نیں جنہاں تا انہاں مقدس جائیاں دیاں تصویراں بنڑائیاں جلدیاں نیں۔ تا کہ سجدہ کردیاں ہوئیاں نگاہ ہِک ایجھے نقش توں گزرے جیہڑا دل آں مزید جھکا دیوے۔ ایہہ سب کجھ بلاشبہ محبت ای دا اظہار اے۔ ہِک سادہ، بےساختہ تے مخلص اظہار۔ البتہ، اسی محبت دے دائرے بچ ہِک نہایت نرم تے محتاط توجہ دی وی ضرورت محسوس ہوندی اے۔ بسا اوقات غیر ارادی طور تا ایہجا ہوندے کہ انہی جائے نمازاں تا بنڑیاں تصویراں یا سجدے دے مقام آں بیٹھڑاں یا اٹھڑاں دے دوران قدم چھو کہندے نیں۔ ظاہر اے کہ اس بچ کسی دی نیت یا ارادہ شامل نینھ ہوندا۔ ایہہ محض ہِک بے توجہی ہوندی اے۔ مگر دل چاہندے کہ اس معاملے بچ تھوڑی جیہی مزید احتیاط اختیار کیتی جلے۔ شاید بہوں مناسب ایہہ ہووے کہ اساں اس محبت دے اظہار آں ایجھے طریقیاں بچ ٹہالاں جنہاں بچ ادب دا پہلو مزید نمایاں ہووے۔ مثلاً سادہ جائے نمازاں استعمال کیتیاں جلن یا کدے نقش موجود ہوون تے انہاں دے استعمال بچ خاص خیال رخیا جلے تے اس نال نال اہلِ علم ودانش وی نرمی تے حکمت نال اس پہلو تے توجہ دلاونڑ۔ تا کہ ادب تے احترام وی اسی طرحاں قیم رہوے۔

اشعر نشر
سعید اشعر
hindkowanweekly@gmail.com

پُرانڑیاں یاداں

ظہور راجہ ہزارے دا فنکار جس نے بمبئی دی فلمی دُنیا اچ نام کمایا بَرّے اوہ اداکار، گلوکار، ہدایت کار تے فلمساز ائے۔ اُناں دی پیدائش 7 جولائی 1918 ایبٹ آباد اُچ ہوئی تے ابتدائی تعلیم بی ایبٹ آباد اُچ کیتی وت گارڈن کالج راولپنڈی اچ داخل ہوئے، کالج دی ڈرامہ سوسائٹی اچ فعال رئے، والد پولیس افسر ائے تے ظہور راجہ نوں فوجی افسر ویکھڑاں چاہندے ائے بَرّے اسراں نی ہوسکا، کالج دے اک استاد نے اناں دے پیو نوں صلاح دتی کہ اس دا جس پاسے خیال اے اس نوں اسی پاسے وَل جانڑیں دو۔ اُناں نے 1941 اچ اداکارہ مینا شورے نال ویاہ کیتا بَرّے اے زیادہ عرصہ تکل نہ چل سکا تے اک سال بعد ای 1942 اچ اُناں دی طلاق ہوگئی، تقسیم دے بعد بوت سارے بمبئی دے فنکاراں دے بارے اچ اجئی گلاں پھیل گئیاں کہ اوہ لندن یا امریکہ چلے گئین۔ ظہور راجہ دے بارے اچ بی کُش اسی طراں دی گلاں پھیلی گئیاں کہ اوہ لندن شفٹ ہوگئے وُن۔ تے اُتھے اُناں نے کسی انگریز کُڑی نال ویاہ کرلتا وے۔ تے اُتھے ای اوہ فوت ہوئین بَرّے منوں جیہڑا ریکارڈ ملا وے اس دے مطابق فلمی دُنیا سی دُور ہو کے اوہ لاہور اُچ ای رئین تے اُتھے ای اُناں نے آپڑے گمنامی دے دن گزارین، کدی کدھار کوئی دوست اُناں نوں کسی فلمی پروگرام اُچ لے جاندے ائے بَرّے زیادہ کسی نال میل جول نی رکھ دے ائے۔ حقیقت اے وے کہ 1947 دے بعد اوہ بمبئی چھوڑ کے لاہور آگئے ائے تے اتھے آکے اُناں نے فلماں بنڑاڑیاں شروع کردتیاں۔ اُناں نے فلم جہاد 1950، غازی بن عباس 1961، دیوانہ 1964، لاہور اُچ بنڑائیاں۔ 1950-60 دے بعد لاہور دی فلم انڈسٹری بمبئی دے مقابلے اچ بوت چھوٹی ائی، وسائل کھٹ ائے، فلماں کھٹ بنڑدی ائیاں، ظہور راجہ بی آستہ آستہ پردے تو ہٹ گئے، اُناں دا فلمی کیئریر 1939 سی لے کے 1993 تکل بتایا جاندا وے۔ بَرّے آخری وی، پنجی ورے اوہ زیادہ فعال نی ائے 28 اگست 1993 اچ 75 سال دی عمر اُچ لاہور اُچ فوت ہوئے، لاہور ایبٹ آباد دے اس سپوت نے بمبئی اچ مرزا صاحباں، سکندر، انمول گھڑی جئی وڈی فلماں بنڑائیاں تے وت لاہور آ کے فلمی خدمات انجام دتیاں۔ کہیا اے جاندا وے کہ اگر اوہ بمبئی دی فلمی دُنیا نال جُڑے رہندے تے اُناں دا فلمی کیریئر مزید وڈا ہو سکدا ایا، یوسف خان المعروف دلیپ کمار نے بمبئی اچ ای رہنڑیں نوں ترجیح دتی تے فلمی دُنیا اچ بوت عرصے تکل موجود رہئے۔ اگر اوہ پاکستان آجاندے تے کیہہ اوہ اتنے عرصے تکل فلمی دُنیا اچ آپڑے پیر جما سکدے۔ (مترجم: بلال احمد)

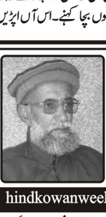

اختر شماریاں
محمد اختر نعیم
hindkowanweekly@gmail.com

سکیورٹی چیلنجز، اداریاں نوں جدید آلات تے ٹیکنالوجی نال لیس کرنے دا حکم

وزیراعظم دے زیرِ صدارت اجلاس، قانون نافذ کرنے والے اداریاں دی صلاحیتاں ودھانڑیں وسے اہلکاراں دی تربیت تے مہارتاں اچ اضافہ کیتا جاسی، شہباز شریف

اسلام آباد (مانیٹرنگ ڈیسک) وزیراعظم شہباز شریف نے کہیا وے کہ عوام دے جان و مال دا تحفظ یقینی بنڑاڑیں وسے قانون نافذ کرنے والے اداریاں دی صلاحیت ودھانڑیں دی غرض نال سارے وسائل بروئے کار لیائے جاسُن، وزیراعظم نے ہدایت دتی اے کہ سکیورٹی اداریاں نوں بہترین آلات، جدید ٹیکنالوجی تے پیشہ ورانہ سازوسامان دی فراہمی یقینی بنڑائی جاوے۔ امن وامان دی صورتحال تے وزارت داخلہ دے اُمور تے اہم اجلاس دی صدارت دے دوران وزیراعظم نے کہیا کہ جدید سیکورٹی چیلنجز نال نمٹنے وسے اہلکاراں نوں جدید تربیت تے مہارتاں نال آراستہ کیتا جاوے۔ اُناں نے ہدایت دتی کہ قانون نافذ کرنے والے اداریاں اچ کرپشن دی زیروٹالرنس پالیسی تے سختی نال عمل درآمد کیتا جاوے۔ تے ایف آئی اے سمیت وزارت داخلہ دے ماتحت سارے اداریاں اچ بھرتیاں خالصتاً میریٹ دی بنیاد تے کیتی جاسُن۔ دریں اثناء وزیراعظم محمد شہباز شریف نے پنجاب تے خیبر پختونخوا دے بین الصوبائی علاقے جنڈ تے خوشحال گڑھ پل، کوہاٹ دے نزدیک دہشتگردی دی وڈی کاروائی ناکم بنڑاڑیں والے شہری شہید لیاقت نوں زبردست خراج عقیدت پیش کیتا۔

اسلام آباد: وزیراعظم شہباز شریف فوڈ سیکورٹی دے حوالے نال اجلاس دی صدارت کر دے پئین

نرسنگ عالمی دن، پشور اُچ تیسری ریسرچ کانفرنس دا انعقاد

پشور (ہندکووان نیوز) نرسنگ دے عالمی دن دے مناسبت نال پشور اُچ نیشنل نرسز اینڈ مڈوائز ریسرچ ایسوسی ایشن دے زیراہتمام تیسری قومی ریسرچ کانفرنس دا انعقاد تے نیشنل نرسنگ ڈے 2026 بی منایا گیا، تقریب دے مہمان خصوصی صوبائی وزیرصحت خلیق الزمان ائے جدکہ تقریب دی قیادت ڈائریکٹر ڈاکٹر شائستہ جدون نے کیتی۔ صوبائی وزیر نے آپڑے خطاب اُچ نرساں نوں طبی خدمات تے خراج تحسین پیش کیتا۔ ڈاکٹر شائستہ جدون نے نرساں دے صحت دے شعبے اچ کلیدی کردار نوں اُجاگر کیتا۔

بدامنی، مہنگائی سی عوام عاجز آگئین، حسین احمد مدنی

پشور (ویب ڈیسک) جمعیت علمائے اسلام پاکستان دی مرکزی جنرل کونسل دے ممبر دے سربراہ متحدہ امن کمیٹی پشور مولانا حسین احمد مدنی ایڈوکیٹ نے کہیا وے کہ پورا صوبہ شدید بدامنی دی لپیٹ اُچ اے، جتھے علماء مدارس، پولیس تے عام شہریاں اچ کوئی بی محفوظ نینگا، اے صورتحال حکومت وسے لمحہ فکریہ وے اُناں نے جماعتی ذمہ داران نال گل کتھ کردے ہوئے کہیا کہ جتھے بدامنی اچ اضافہ ہوندا پیا وے اُتھے پٹرولیم مصنوعات دی قیمتاں نے عوام دی مشکلات ودھا دتیاں ڈن۔

عیدسی پہلے تنخواہ تے پنشن پیشگی دینڑیں دا فیصلہ

پشور (ویب ڈیسک) حکومت نے عیدسی پہلے سرکاری ملازمین تے پنشنرز نوں تنخواں پیشگی دینڑیں دا فیصلہ کرلتا وے۔ اس حوالے نال وزارت خزانہ نے مئی 2026ء دی تنخواں تے پنشن دی وخت سی پہلے دینڑیں دا نوٹیفکیشن جاری کردتا وے۔ جس دے تحت عید دے پیش نظر سرکاری ملازمین تے پنشنرز نوں 22 مئی نوں دتیاں جاسُن، اے فیصلہ عید دے 27 یا 28 مئی نوں متوقع ہونڑیں دے پیش نظر کیتا گیا وے۔ جس دا انحصار رویت ہلال تے ہوسی۔ وزارت خزانہ دے مطابق عید 27 یا 28 مئی نو متوقع وے۔

20 کلو آتے دے تھیلے دی قیمت اُچ 150 روپے دا اضافہ

پشور (ویب ڈیسک) پشور دی اوپن مارکیٹ اُچ پچھلے ترے دناں دے دوران اک من گندم دی قیمت 500 روپے اضافے نال 4500 روپے ہونڑیں دے بعد اوپن مارکیٹ اُچ بیس کلو آٹے دے تھیلے دی پرچون قیمت اُچ 150 روپے، 80 کلو میدہ فائن دی بوری دی قیمت اُچ 500 روپے تے پچاس کلو سوجی دے تھیلے دی قیمت اُچ دوسو روپے دا اضافہ ہوگیا، بیس کلو آٹے دے تھیلے دی قیمت 2100 روپے سی ودھ کے 2250 روپے، کلو میدہ فائن دی بوری دی قیمت 9500 روپے سی ودھ دس ہزار روپے ہوگئی اے۔

کیہو تے کوکنگ آئل دی قیمتاں تاریخ دی بلند ترین سطح تے پہونچ گئیاں

پشور (ویب ڈیسک) کیہو تے کوکنگ آئل دی قیمتاں تاریخ دی بلند ترین سطح تے پہونچ گئیاں، جس نے مہنگائی سی پریشان عوام دی مشکلات اُچ مزید اضافہ کردتا وے۔ روزمرہ اشیائے خورد ونوش دی قیمتاں اچ مسلسل اضافے دا سلسلہ جاری اے۔ کیہو دی قیمت اُچ ترے روپے فی کلو اضافے دے بعد 598 روپے فی کلو تکل پہونچ گئی اے جدکہ کوکنگ آئل دی قیمت 618 روپے فی کلو ہوگئی اے جو ملکی تاریخ دی بلند ترین سطح وے۔

پٹرول مہنگا، سبزیاں سمیت مختلف چیزاں دی قیمتاں ودھ گئیاں

عیدسی پہلے مصالحے آں، کیہو، آئل سمیت اہم چیزاں دی قیمتاں اچ دن بہ دن اضافہ ہوگیا

پشور (مانیٹرنگ ڈیسک) پٹرول ڈیزل دی قیمتاں اچ نویں اضافے دے بعد مارکیٹ اُچ سبزیاں سمیت مختلف چیزاں دی قیمتاں مزید ودھ گئیاں، عیدسی پہلے مختلف مصالحے آں، کیہو، آئل ادرک وغیرہ دی قیمتاں ودھ گئیاں ڈن، عیدسی پہلے مختلف چیزاں دی قیمتاں ودھنڑیں نال ای خریداری شروع ہوگئی اے آٹے دی قیمتاں اچ اضافہ ہویا وے، پٹرولیم مصنوعات دی قیمتاں اچ نویں اضافے دے بعد عید آنڑیں دی وجہ نال مختلف چیزاں دی قیمتاں اچ تیس روپے سی 250 روپے تکل اضافہ ہوگیا وے۔ بند دُدھ 100 روپے سی 120 روپے فی ڈبہ ہوگیا وے۔ بند دُدھ دی قیمتاں اچ سب سی زیادہ اضافہ ہویا وے۔ مختلف کمپنیاں دے صرف شیمپو دی قیمتاں اچ بی اضافہ ہوگیا وے۔

آئین دی بالادستی دی کوشش جاری رہسی، سہیل آفریدی

حکومت آئین تے قانون نہ من دی ہووے، اداریاں نوں مفلوج کرچکی ہووے، تے انصاف دی توقع نی رکھی جاسکدی، وزیراعلیٰ

پشور (ہندکو وان نیوز) وزیر اعلیٰ خیبر پختونخوا محمد سہیل آفریدی نے راولپنڈی اچ اڈیالہ جیل دے بار میڈیا نال گل کتھ کردے ہوئے کہیا کہ اس وخت پاکستان نوں سنگین مسائل دا سامنڑاں وے، ملک اُچ آئین تے قانون دی بالادستی نظرنی آندی پئی جدکہ معیشت تباہ حالی دا شکار اے۔ اُناں نے کہیا کہ اندرونی و بیرونی قرضے ودھ دے ودھ دے 81 ہزار ارب روپے تکل پہونچ چکے ڈن تے ملک دن بہ دن قرضیاں اچ ڈُب دا پیا وے۔ دوئے پاسے مسلط شدہ حکمراناں دی ناکام پالیسیاں دی وجہ نال خیبر پختونخوا اچ دہشتگردی اچ اضافہ ہوندا پیا وے۔ بائیس وڈے تے چودہ ہزار سی زیادہ نکے ملٹری آپریشنز دے باوجود صورتحال قابو اچ نی آسی۔ جس سی واضح ہوندا وے کہ حکومت پالیسیاں مکمل طور تے ناکام ہوگئیاں ڈن، وزیراعلیٰ دا کہنڑاں ایا کہ نوجوان ملک چھوڑنے تے مجبور اُن جدکہ سرمایہ کار بی پاکستان سی جاندے پئین بڑے اناں سارے مسائل تے نازک صورتحال دے باوجود حکومت نوں عوامی مسائل دی بجائے صرف اس گل دی فکر اے کہ عمران خان نال اُناں دی بہنڑاں دی ملاقات نہ ہووے۔

راولپنڈی: وزیر اعلیٰ خیبر پختونخوا محمد سہیل آفریدی اڈیالہ جیل دے بار بانی پی ٹی آئی دی بہنڑاں نال گل کتھ کر دے پئین

سخت گرمی، عازمین حج وسے خصوصی ایڈوائزری جاری

حج دے دوران درجہ حرارت چالیس ڈگری سینٹی گریڈ سی زیادہ ہونڑیں دا امکان

پشور (ویب ڈیسک) نیشنل ڈیزاسٹر مینجمنٹ اتھارٹی نے حج دے دوران سخت گرمی تے ہیٹ ویو دے خطرات دے پیش نظر عازمین وسے اک خصوصی ایڈوائزری جاری کیتی اے۔ حکام دے مطابق حج دے دوران درجہ حرارت اکثر چالیس ڈگری سینٹی گریڈ سی ودھ جاندا وے۔ جیہڑا زیادہ رش تے جسمانی مشقت دے نال مل کے انسانی جان وسے خطرناک ثابت ہوسکدا وے۔ ایڈوائزری اچ واضح کیتا گیا وے کہ سویلے دس وجے سی شام نوں پنج وجے تکل دا وخت گرمی دے لحاظ نال انتہائی خطرناک اے۔ میدانِ عرفات، منیٰ دے رستے تے خیمے، جمرات، حرم دے صحت تے ٹرانسپورٹ ویٹنگ زونز اوہ جگہ ڈن جتھے ہیٹ سٹروک دا خطر سب سی زیادہ ہوندا وے۔

تاجراں دا لاک ڈاؤن دے خلاف احتجاج دا عندیہ

پشور (ہندکو وان نیوز) پشور دی تاجر برادری نے ضلعی انتظامیہ دی طرف سی تاجراں نوں ہراساں کرنے دے خلاف سڑکاں تے نکل کے بھرپور احتجاج کرنے دا عندیہ دے دتا وے، تاجر انصاف دے صدر حاجی شاہد خان نے آپڑی اک بیان اُچ کہیا کہ تاجر برادری نے ملک اُچ جاری توانائی بحران دے پیش نظر انتظامیہ دے نال مکمل تعاون کردے ہوئے یکم اپریل سی 5 مئی تکل سمارٹ لاک ڈاؤن دے عمل درآمد کیتا۔ جس دا باقاعدہ وعدہ ڈی سی آفس اُچ کیتا گیا ایا۔ تاہم افسوسناک امر اے وے کہ معاہدے دی مدت ختم ہونڑیں دے باوجود انتظامیہ دی طرف سی تاجراں دے خلاف کاروائیاں دا سلسلہ بدستور جاری اے۔ تاجر انصاف دے رہنما نے حکومت دی اعلیٰ حکام سی مطالبہ کیتا کہ تاجراں دے نال ناروا سلوک بند کیتا جاوے، بلا جواز جرمانے آں تے گرفتاریاں دا سلسلہ فوری روکا جاوے۔

پاکستان بچ کافی دی کاشت کامیابی نال ہوسکدی اے، مقررین

کسان دے مسئلے حل ہونڑ نال ستر فیصد آبادی دا مسئلے حل ہوسن، مانسہرہ بچ چا دا قومی دیہاڑے دے موقعے تے مقررین دا تقریب سی خطاب

مانسہرہ (نمائندہ ہندکووان) چا دے ستویں قومی دیہاڑے دے موقع تے ہزارہ یونیورسٹی بچ ہک تقریب ہوئی جس بچ مختلف یونیورسٹیز دے طلبا تے ہور ماہرین نے شرکت کیتی، ایہہ تقریب ایگری ٹورازم دے حوالے نال ہوئی۔ اس موقعے تے مقررین سنڑ اس گل تیز وردتا کہ اس اہم فصل دی ترقی واسے جامع حکمت عملی تے محنت دی ضرورت اے، پاکستان اس ویلے اربوں روپئے دی چاء درآمد کردے تے قیمتی زرمبادلہ اس تے خرچ ہوندے۔ اس قیمتی زرمبادلہ نوں بچایا جاسکدے۔ حکومتی اداریاں تے چاء دے کساناں دے بچکار ہم آہنگی ہونڑاں ضروری اے۔ سیاحت دے حوالے نال چادے باغات دی ترویج ضروری اے تاکہ اتھوں بی کسان نوں آمدنی حاصل ہووے۔ ڈائیریکٹر این ٹی آر آئی مانسہرہ سنڑ آخیا کہ میں پچھلے ہفتے ملائیشیا ہک اجلاس بچ گیاں۔ جتھے کوں دسیا گیا کہ جتھے چا کاشت ہوسکدی اے اتھے کافی بی ہوسکدی اے، میں اتھوں کافی دے تخم لے آیاں جہڑے اتھے کاشت کرساں یقینی طور تے ایہہ ہک اہم پیش رفت ہوسی۔ تقریب دے بعد شرکا سنڑ چادے باغات دا دورہ بھی کیتا۔

ایل آر ایچ اُچ نرساں دا عالمی دن منایا گیا

پشور (ہندکووان نیوز) لیڈی ریڈنگ اسپتال اُچ نرساں دے عالمی دن دے موقعے تے تقریب منعقد ہوئی جس اُچ اسپتال دی فرنٹ لائن نرساں نوں خراج تحسین پیش کیتا گیا۔ ترجمان محمد عاصم دے مطابق سینکڑاں نوی نرسز دی تعیناتی نال علاج اُچ بہتری آئی اے۔ اس موقع تے ایل آر ایچ دے نرسنگ ڈائریکٹر رحمت اللہ، ڈین پروفیسر صاحب زادہ سمیت سینئر افسران نے وڈی تعداد اُچ شرکت کیتی۔

قیام امن وسے شہداء دی قربانیاں ضائع نہ جاسُن، شفیع جان

امن دُشمن عناصر دے ناپاک عزائم نوں کسی صورت کامیاب نہ ہونڑیں دتا جاسی

پشور (ہندکووان نیوز) وزیراعلیٰ خیبر پختونخوا دے معاون خصوصی برائے اطلاعات و تعلقات عامہ شفیع جان نے سرائے نورنگ، ضلع لکی مروت اُچ ہونڑیں والے بم تھماکے دی شدید الفاظ اُچ مذمت کردے ہوئے واقعے نوں انتہائی افسوسناک تے گھناؤنا فعل قرار دتا۔ اُناں بم تھماکے اچ دو ٹریفک پولیس اہلکاراں سمیت نوشہریاں دی شہادت تے گہرے دُکھ تے افسوس دا اظہار کردے ہوئے شہداء نوں خراج عقیدت پیش کیتا۔ شفیع جان نے کہیا کہ شہداء قوم دا فخر اُن تے امن دے قیام وسے اناں دی قربانیاں کدی ضائع نہ جاسُن، اُناں نے کہیا کہ امن دُشمن عناصر دے ناپاک عزائم نوں کسی صورت کامیاب نہ ہونڑیں دتا جاسی۔

ذوالحجہ دا چن ویکھڑیں وسے اجلاس 17 مئی نوں طلب

پشور (ویب ڈیسک) ذوالحجہ دا چن ویکھڑیں وسے مرکزی رویت ہلال کمیٹی دا اجلاس 17 مئی نوں طلب کرلتا گیا۔ جس اُچ چن نظر آنڑیں یا نہ آنڑیں دے بارے اچ جائزہ لتا جاسی۔ پشور اُچ غیرسرکاری رویت ہلال کمیٹی دا اجلاس بی طلب کرلتا گیا وے۔ ہفتہ 16 مئی نوں پاکستان سمیت اکثر دُنیا دے کئی ملکاں اچ سورج سی پہلے چن ڈُب سی اس دی ولادت غروب آفتاب دے بعد ہوسی۔

سخت گرمی، عازمین حج وسے خصوصی ایڈوائزری جاری

حج دے دوران درجہ حرارت چالیس ڈگری سینٹی گریڈ سی زیادہ ہونڑیں دا امکان

پشور (ویب ڈیسک) نیشنل ڈیزاسٹر مینجمنٹ اتھارٹی نے حج دے دوران سخت گرمی تے ہیٹ ویو دے خطرات دے پیش نظر عازمین وسے اک خصوصی ایڈوائزری جاری کیتی اے۔ حکام دے مطابق حج دے دوران درجہ حرارت اکثر چالیس ڈگری سینٹی گریڈ سی ودھ جاندا وے۔ جیہڑا زیادہ رش تے جسمانی مشقت دے نال مل کے انسانی جان وسے خطرناک ثابت ہوسکدا وے۔ ایڈوائزری اچ واضح کیتا گیا وے کہ سویلے دس وجے سی شام نوں پنج وجے تکل دا وخت گرمی دے لحاظ نال انتہائی خطرناک اے۔ میدانِ عرفات، منیٰ دے رستے تے خیمے، جمرات، حرم دے صحت تے ٹرانسپورٹ ویٹنگ زونز اوہ جگہ ڈن جتھے ہیٹ سٹروک دا خطر سب سی زیادہ ہوندا وے۔

میٹروپولیٹن دا قابضین تے نادہندگان دے خلاف مہم دا آغاز

رامداس بزار، نمکمنڈی تے دلہ زاک روڈ تے کافی وخت سی قبضہ کیتی گئیاں چھ دُکاناں، جمنازیم وسرکاری کوارٹر واگزار کروادتے گئے

پشور (ویب ڈیسک) کیپٹل میٹروپولیٹن گورنمنٹ پشور نے شہر دے مختلف علاقیاں اچ قابض مافیا تے نادھندگان دے خلاف کاروائی دا آغاز کردتا وے، جس دے تحت مختلف مقامات تے چھ دُکاناں، اک سپورٹس جمنازیم تے سرکاری کوارٹر چھڑوا کے ختم کر دتے گئے، ڈائریکٹر سٹیٹ اینڈ ایچ آر کامران امجد دے مطابق ڈائریکٹر جنرل قدیر نصیری دی ہدایت تے رمداس بزار اُچ چار دُکاناں، نمکمنڈی تے دلہ زاک روڈ تے اک، اک، سمیت مجموعی طور تے چھ دُکاناں واگزار کرائی گئیاں۔ رامداس بزار دی دُکاناں تے قابضین عدالتی کیس ہارنے دے باوجود قابض ائے، جناں نوں محکمیاں دی طرف عدالت اُچ موثر پیروی دے بعد خالی کرایا گیا وے، اُناں نے بتایا کہ گلبہار اُچ سابق صوبائی وزیر شوکت یوسفزئی دے فنڈز نال تعمیر شدہ جمنازیم تے بعض بااثر عناصر قابض ائے جیہڑے اُتھوں غیر قانونی فیساں لیندے پئے ائے جس نوں ہونڑ سرکاری قبضے اچ لے لتا گیا وے۔ وزیرباغ دے عقب اُچ واقع اک سرکاری کوارٹر "کوریاں دے مول" کرائے تے دتا گیا ایا۔ مذکورہ بندے نے اک سال سی واجب الادا کرایہ بی جمع نی کرایا ایا۔ کوارٹر دا بی قبضہ ختم کر دتا گیا وے، قبضے سی ختم کیتی گئی ساری جائیداداں نوں نیلام یا قانون دے مطابق استعمال اُچ لیایا جاسی۔ بقایا جات دی وصولی وسے کاروائیاں دا آغاز کر کے سارے نادہندگان نوں وارننگ جاری کردتی گئی اے کہ اوہ آپڑے ذمہ واجب الادا رقوم فوری طور تے جمع کراؤن۔

اسلام آباد: گورنر خیبر پختونخوا فیصل کریم کنڈی نال وزیر اعظم دے مشیر رانا ثناء اللہ ملاقات کر دے پئین

چا دے قومی دیہاڑے دے موقعے شرکا دا گروپ فوٹو

جماعت اسلامی دا مہنگائی دے خلاف 15 مئی نوں اسلام آباد اُچ احتجاج دا اعلان

احتجاج دا آئندہ دا لائحہ عمل طے ہوسی، ہڑتال تے پہیہ جام دا آپشن بی موجود

اسلام آباد (مانیٹرنگ ڈیسک) جماعت اسلامی پاکستان نے پٹرول دی قیمت اُچ اضافے تے مہنگائی دے خلاف 15 مئی نوں اسلام آباد اُچ احتجاج دی کال دے دتی اے۔ اس گل دا اعلان امیر جماعت اسلامی حافظ نعیم الرحمان نے اسلام آباد اُچ پریس کانفرنس سی خطاب کر دے ہوئے کیتا۔ اُناں نے کہیا کہ ملک اُچ مہنگائی ودھ دی پئی اے۔ حکومتی مجرمانہ اقدامات جلتی تے تیل دا کم کر دے پئین۔ جماعت اسلامی مہنگائی دے خلاف عید دے بعد وڈی کال دینڑیں جاندی پئی اے۔ اس سی پہلے 15 مئی نوں اسلام آباد اُچ مہنگائی دے خلاف وڈا احتجاج کر سئیاں، جتھے اگے دے لائحہ عمل دا بی اعلان کرسئیاں۔ ہڑتال تے پہیہ جام دا آپشن بی موجود اے۔ حافظ نعیم الرحمان نے کہیا کہ پٹرول دی ایکس ریفائنری قیمت 271 روپے بنڑدی۔

تریمتاں نوں بااختیار بنڑاڑاں شہید بے نظیر بھٹو دا وژن اے، روبینہ خالد

خیبر پختونخوا تیرہ سالہ ناقص حکمرانی نے اداریاں نوں مفلوج کردتا وے، کمزور نظام حکومت دا براہ راست نقصان عوام تے ہویا وے

اسلام آباد (ویب ڈیسک) پاکستان پیپلز پارٹی دی سینیٹر روبینہ خالد نے کہیا وے کہ تریمتاں نوں بااختیار بنڑاڑاں پیپلز پارٹی دا مشن اے تے شہید بے نظیر بھٹو دا وژن اے۔ آپڑے بیان اُچ اُناں نے کہیا کہ پیپلز پارٹی خواتین ونگ خیبر پختونخوا دے زیراہتمام خواتین ورکرز کنونشن تے "بنیان المرصوص" دی کامیابی قومی اتحاد، مضبوط دفاع تے عوامی اعتماد دی علامت اے۔ اُناں نے کہیا کہ بے نظیر انکم سپورٹ پروگرام تریمتاں دی معاشی خودمختاری دا انقلابی منصوبہ وے۔ پیپلز پارٹی نے تریمتاں نوں سیاسی تے معاشی میدان اُچ نمایاں مقام دوایا وے۔ خواتین ورکرز کنونشن اچ خواتین کارکنان نے وڈی تعداد اُچ شرکت کیتی۔ اشبر جدون، مہر سلطانہ، شازیہ طہماس، سمیت دیگر رہنماواں نے سیاسی جدوجہد، تریمتاں دے حقوق تے قومی استحکام وسے خدمات نوں خراج تحسین پیش کیتا۔ "بنیان المرصوص" دی فتح دی سالگرہ جوش وخروش نال منائی گئی۔ روبینہ خالد نے کہیا کہ قومی یکجہتی تے سیاسی وعسکری قیادت تے عوامی اعتماد پوری قوم وسے باعثِ فخر اے۔

محکمہ اوقاف دے 46 ملازمین نوں ملازمت سی ہٹا دتا گیا

محکمانہ نظم وضبط دی سنگین خلاف ورزی، فرائض اُچ غفلت کرنے تے ہٹا دتا گیا

پشور (ویب ڈیسک) صوبائی حکومت نے طویل غیر حاضری سمیت مختلف الزامات دے تحت اوقاف ڈیپارٹمنٹ دے 46 ملازمین نوں برطرف کردتا وے جدکہ مزید ملازمین دی برطرفی دے بی امکانات اُچ جدکہ گُش دن پہلے محکمہ اوقاف و مذہبی امور خیبر پختونخوا نے محکمانہ نظم وضبط دی سنگین خلاف ورزی، سمارٹ اٹینڈنس سسٹم دی حکم عدولی تے فرائض اُچ غفلت کرنے تے پورے صوبے سی مجموعی طور تے 46 ملازمین نوں ملازمت سی ہٹا دتا گیا۔ ایڈمنسٹریٹر اوقاف خیبر پختونخوا دے دفتری مختلف اعلامیاں دے مطابق فارغ کیتے جانڑیں والے ملازمین دا تعلق پشور، ڈی آئی خان، کرک، بنوں تے ایبٹ آباد نال اے جناں اک خاتون اسسٹنٹ، جونیئر کلرکس، نائب قاصد، خطیب، مسیتاں دے خادمین تے چوکیدار شامل اُن۔

وڈی عید وسے کپڑیاں تے جُتیاں دی خریداری دا سلسلہ شروع

پشور (ویب ڈیسک) وڈی عید وسے کپڑیاں تے جتیاں دی شاپنگ دا سلسلہ شروع ہوگیا وے۔ مہنگائی دی وجہ نال پچھلے سال دے مقابلے اچ اس سال وڈی عید وسے خریداری دے حوالے نال تجارتی مراکز اُچ سمارٹ لاک ڈاؤن تے عمل درآمد بند ہوگیا وے تے عید خریداری وسے پشورسٹی، پشور کینٹ یونیورسٹی روڈ سمیت شہر دے مختلف مقامات تے راتی دیر تکل تجارتی مراکز کھلے ہوندین شہر ادھیاں راتاں تکل خریداری اچ مصروف ہوندین۔

پبلشر محمد نعمان قیوم نے گندھارا ہندکو بورڈ، پاکستان، پشور دے توسط نال نظام پرنٹرز جنگی محلہ پشور سی چھاپ کے A/4 ریلوے روڈ، ابدرہ، یونیورسٹی ٹاؤن پشاور سی شائع کیتا، فون نمبر 091-7256262